

TEATERHUSET KLODEN TEATER

BYGGESJØSJEKTET

Innhold

- 1 Introduksjon s. 3
- 2 Kloden teater s. 4
- 3 Det tredje stedet
– Kloden teater som en møteplass
for scenekunsten og de unge s. 5
- 4 Lokalisering s. 6
- 5 Behovet for kulturell infrastruktur
i Oslo og Hovinbyen s. 9
- 6 Kabelgata som kulturminne s. 10
- 7 Situasjon s. 15
- 8 Arkitektonisk konsept s. 16
- 9 Organisering s. 18
- 1● Program, kvalitet
og funksjonskrav s. 36
- 11 Prosjekteringsgruppen s. 48

Forestilling: **Lavaskogen**
Ingri Fiksdal

Forestilling: **Dancer Scores in Oslo**
Janina Rajakangas
Foto: Lars Opstad/CODA

●1 Introduksjon

Du sitter nå med leseheftet for det ferdig prosjekterte bygget som skal bli teaterhuset Kloden teater i Kabelgata i Oslo, på Økern, nederst i Groruddalen.

Kloden teater skal være et sted for barn og ungdom og den profesjonelle scenekunsten – og et nasjonalt og internasjonalt knutepunkt for faglig utvikling gjennom debatt, publikumsutvikling, utprøving av ideer samt kunnskapsformidling og -produksjon, i samarbeid med kunstnere, forskere, kritikere, utdanningsinstitusjoner og formidlingsaktører.

Siden 2015 har Kloden teater jobbet målrettet med å etablere et kunnskapsgrunnlag og en faglig forankring for hovedprosjektet teaterhuset Kloden teater. Etter omfattende kartleggingsarbeid, mulighetsstudier, en rekke medvirkningsprosesser med scenekunstheltet og etablering av en midlertidig scene, med aktiv kunstnerisk formidling og produksjon, har Kloden teater utført, sammen med huseier Oxer Eiendom, en tverrfaglig prosjektering, i to trinn, av teaterhuset i Kabelgata.

Prosjekteringen omfatter et detaljert skisseprosjekt i 2022, og en samspillsentreprise og forprosjekt i 2023.

Kloden teater har sammen med Transborder Studio, Oxer Eiendom og involverte entreprenører gått alle stegene for å ha et best mulig grunnlag for å transformere det gamle industribygget til *Standard Telefon- og Kabelfabrik* om til et teater, det er stort behov for i Norge.

I dette leseheftet vil du få en inngående kunnskap om hvordan teaterhuset skal utformes, hvilke ideer og tanker som ligger bak, både med tanke på lokalisering, innhold og organisering.

Ved realiseringen av teaterhuset Kloden teater, vil bygget ha to teatersaler, prøve- og produksjonssaler, verksted, lydstudio, kontorlokaler og undervisningsrom, samt en vestibyle som offentlig møteplass med kafé og tilrettelagt for offentlige arrangementer.

Kloden teater skal være et godt sted for den profesjonelle scenekunsten, og et godt sted for barn og ungdom og deres familier – et godt sted for å få oppleve den aller beste scenekunsten fra inn- og utland.

Teaterhuset Kloden teater er klar til å bygges!

KLODEN
TEATER

●2 Kloden teater

Scenekunst er en kunstform som i det direkte møtet med tilskuerne kan åpne opp nye erfaringsrom og perspektiver i folks liv. Kulturopplevelser og deltakelse er viktige forutsetninger for å sikre vekst og utvikling. Deltakelse i kulturlivet skaper følelse av fellesskap, tilhørighet og forståelse for sammenhenger i tilværelsen.

Kloden teater jobber systematisk for å tilby et bredt spekter av kunstneriske uttrykk og gjøre kulturlivet mer relevant og tilgjengelig for befolkningsgrupper som er underrepresentert – både som publikum og deltakere. Teateret jobber for at alle unge, uavhengig av foreldrenes økonomi, skal være en naturlig del av kunst- og kulturtilbudet. Derfor er også Kloden teaters beliggenhet viktig.

Kloden teater ønsker med teaterhuset å etablere et permanent og eget sted for scenekunsten og de unge. Et sted der barn og ungdom kan oppleve den beste profesjonelle scenekunsten fra Norge og utlandet. Et sted der kunstnerne kan møtes for å utfordre og inspirere hverandre. Et sted som styrker dette kunstfeltet gjennom forskning, kritikk og debatt. Et sted der barna og ungdommene kan bli bedre kjent med seg selv, hverandre og scenekunsten gjennom å skape noe selv. Hver uke, hele året.

Ved realiseringen av teaterhuset vil det skapes en arena som kombinerer disse funksjonene. Dette er unikt i norsk og europeisk sammenheng. Flere andre steder i Europa finnes teatre for de unge, men ingen har ennå laget et sted som favner hele dette kunstfeltet. Det ønsker Kloden teater å gjøre, for å gi gode opplevelser og erfaringer med scenekunst til flest mulig barn og ungdommer.

Kloden teater er også unikt med tanke på rollen teateret har befestet overfor det frie scenekunstfeltet i Norge. De skaper et miljø og nye konstallasjoner for produksjon av nye eksepsjonelle forestillinger for barn og ungdom. Teateret samarbeider og legger til rette for scenekunstnere og kompanier fra hele landet.

Kloden teater skal også være et sted hvor barn og ungdom selv opplever som sitt sted, og hvor de selv er med i utviklingen av teatret. Teatret skal være godt forankret lokalt og som en kulturell og kunstnerisk motor i byutviklingen og bidra til å skape et godt miljø og gi gode opplevelser i fellesskap.

Kvalitet, profesjonalitet og mangfold er Kloden teaters grunnpilarer. De viser den aller beste scenekunsten fra Norge og utlandet, og setter en ny standard for kunstneriske prosjekter som involverer barn og ungdom.

Kloden teater er

- et programmerende teater som presenterer forestillinger av høy kvalitet for barn, ungdom og familier hele året, både produksjoner fra norske kompanier og gjestespill fra utlandet.
- et nasjonalt knutepunkt for faglig utvikling gjennom debatt, publikumsutvikling, utprøving av ideer samt kunnskapsformidling og -produksjon, i samarbeid med kunstnere, forskere, kritikere, utdanningsinstitusjoner og formidlingsaktører.
- et sted der barn og ungdom utforsker egne kunstneriske uttrykk gjennom skapende aktiviteter og prosjekter, i samarbeid med profesjonelle kunstnere.
- et ressurscenter for landets og byens scenekunstnere med gode prøvelokaler, fagarrangementer, verksteder og forprosjekter.
- et sted som bidrar til bærekraftig byutvikling i Hovinbyen/Groruddalen, og som er en inkluderende kulturell og kunstnerisk drivkraft for Oslo.
- en arena for publikumsutvikling. Vi samler kunnskap om eksisterende og et nytt publikum, og vi vil bruke kunnskapen til å nå ut til flere og legge til rette for en god representasjon.

●3 Det tredje stedet – Kloden teater som en møteplass for scenekunsten og de unge

Kloden teater er partner i EU-prosjektet Performing arts as the Third Place for the young audience (3Place). Prosjektet ledes av Norsk scenekunstbruk, i samarbeid med Junges Ensemble Stuttgart i Tyskland og Divadlo Drak i Tsjekkia. I tillegg følger NTNU prosjektet fra et forskningsperspektiv.

Prosjektet tar utgangspunkt i teoriene om «third places», som både er fysiske steder utenfor hjem og skole, men som også er ulike sosiale og imaginære rom. Begrepet brukes innen sosiologi og i byutvikling, og i Norge har særlig bibliotekene jobbet med dette. Det tredje stedet er definert som stedet mellom hjem (første sted) og skole/jobb (andre sted), og er ofte betegnet som et sted der individer samles og kan utvikle en følelse av tilhørighet.

Gjennom 3Place-prosjektet skal Kloden teater utforske metoder for å utvikle hva nettopp scenekunstopplevelser og et teaterhus kan være for byens unge – særlig ungdommer som i dag ikke ser teateret som et sted for dem. Kan vi senke terskelen og utvikle nye metoder i måten vi bygger relasjoner til de unge? Hvordan jobber vi med en målgruppe som fornyer seg hele tiden, og der noen forsvinner og andre kommer til? Hvordan kan vi bruke kunstneriske metoder til å utvikle både teaterhuset og scenekunsten?

I både arkitektonisk utforming og innhold vil Kloden teater skape en ny standard for å møte de unge og utvikle scenekunst mer relevant for unge menneskers liv, til å bli et sted de velger å møtes. Kloden teater vil bli det første – og foreløpig eneste – teateret i Norge som aktivt tar i bruk third place-teoriene og som jobber konkret med å gjennomføre funnene fra idéstadiet til ferdig bygg.

Vestibyle mot resepsjon og bevertning

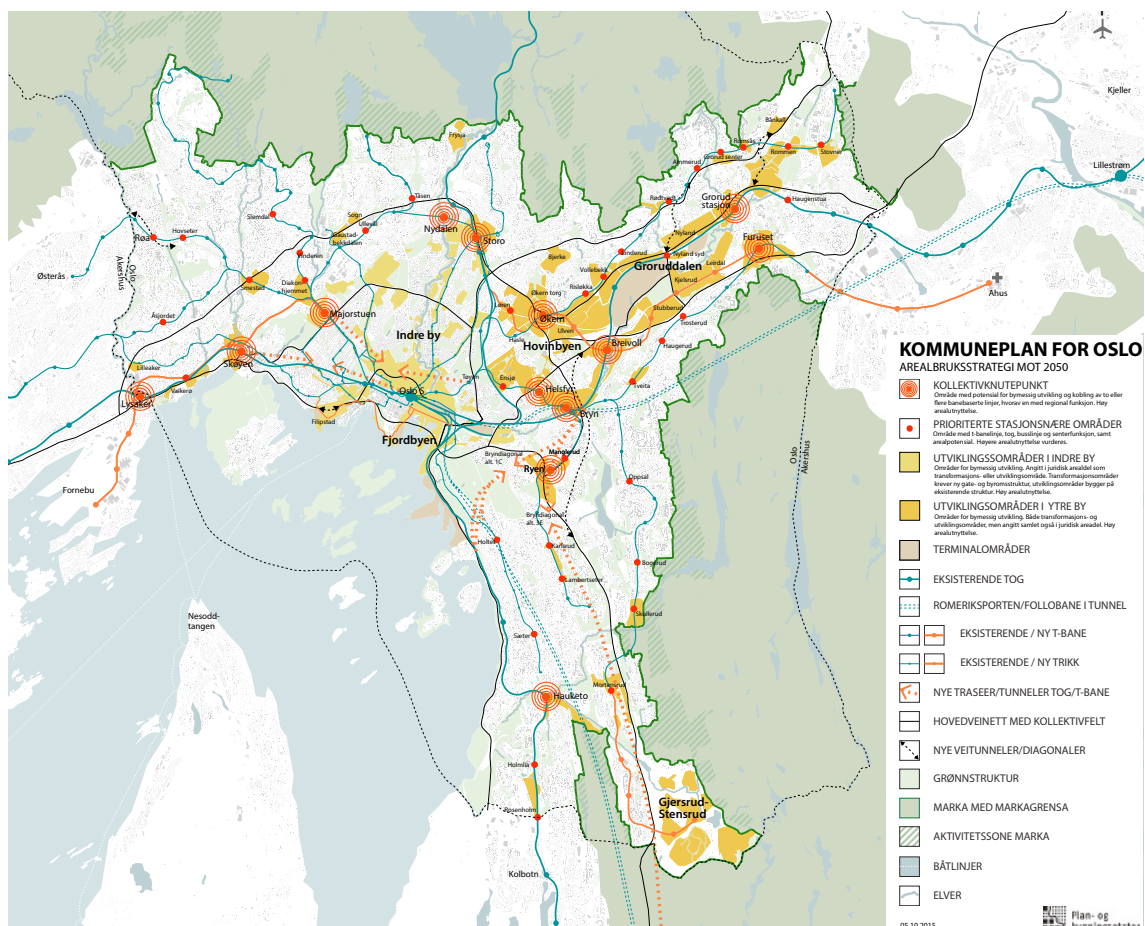
●4 Lokalisering

Kloden teater har ambisjoner om være et sted for barn og ungdom og den profesjonelle scenekunsten, og et nasjonalt og internasjonalt knutepunkt for faglig utvikling. Prosjektet er utviklet etter et nasjonalt behov for en naturlig møteplass for produksjoner med unge som målgruppe og en produksjonsplattform hvor man kan møte andre og være sammen om å skape.

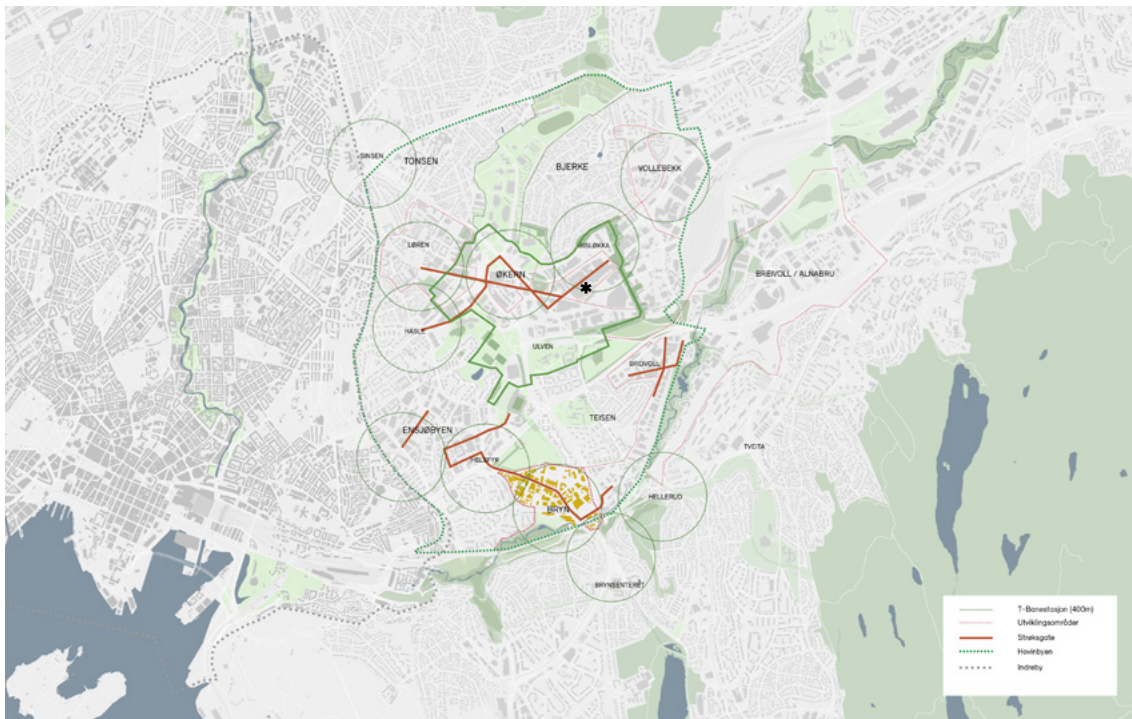
Kloden teater gjennomførte i perioden 2015–2017 en lengre kartleggingsprosess for å finne den best mulige lokaliseringen for teaterhuset. Nærhet til hovedtyngden av scenekunstproduksjonen i Norge, samt potensialet for et størst mulig publikumstilfang gjorde Oslo til et naturlig utgangspunkt. Samtidig var det et sentralt premiss å kunne ta aktiv del i en større byutviklingssammenheng og kunne etablere et sted og et tilbud for barn og unge i et område som i liten grad hadde dette fra før. Flere områder, bygg og tomter ble nøye vurdert før konklusjonen falt på Kabelgata 17–19 i Hovinbyen.

Hovinbyen er utpekt som et av de viktigste arealgrepene og satsingsområdene i Kommuneplanen 2015 «Oslo mot 2030», på grunn av høyt nærings- og boligutviklingspotensial og på grunn av den strategiske beliggenheten i randsonen av indre by. Hovinbyen består av flere delområder med ulik identitet, rolle og transformasjonspotensial.

Kollektivknutepunktene Økern, Helsfyr, Bryn og Breivoll ligger i Hovinbyen og skal videreutvikles og forsterkes som viktige regionale kollektivknutepunkt for Oslo.

Kloden teater i kontekst av fremtidig utvikling av Hovinbyen

Hovinbyen har i dag om lag 40 000 innbyggere og 50 000 arbeidsplasser. En potensialberegning av forventet vekst i bolig- og næringsarealet for i Hovinbyen er estimert til opptil 30–40 000 nye boliger og 2,5 mill. m² nytt næringsareal i Hovinbyen. Dette tilsvarer 60 000–80 000 nye innbyggere og 50 000–100 000 nye arbeidsplasser.¹

I hjertet av Hovinbyen ligger Kabelgata, et historisk industriområde som er under omregulering og skal gjennomgå en omfattende transformasjonsprosess fra industri og lagervirksomhet til bolig, næring og kultur. I Veiledende plan for offentlige rom (VPOR) Haraldrud, vedtatt 17.02.21, er Kabelgata definert som strøksgate og som en attraksjon for hele Hovinbyen. Gaten er et prioriteringsområde for gående og syklende og opphold knyttet til kultur og handel. I dette bildet vil Kloden kunne ta en ledende rolle som aktivator og motor i Norges største byutviklingsområde.

Bygningsmassen i Kabelgata 17–19 er gjennom et samarbeid mellom Oxer Eiendom (huseier), Kloden og Transborder Studio arkitektkontor vurdert som svært godt egnet for å huse den nye teaterinstitusjonen. Først gjennom en mulighetsstudie i 2017, så et skisseprosjekt i 2022 og forprosjekt med samspillsentreprise i 2023.

Kloden teater har inngått en leieavtale med et langsiktig perspektiv på 30 år. Leieavtalen er betinget av at prosjektet kan realiseres innenfor en forsvarlig økonomisk ramme, og at Kloden teater mottar tilstrekkelig økonomisk offentlig støtte til byggekost.

Forhåndskonferanse og videre dialog med plan- og vernemyndigheter er gjennomført, slik at premisene for gjennomføring er klarlagt. Prosjektet kan gjennomføres innen dagens regulering.

¹ Strategisk Plan for Hovinbyen, PBE, 20.06.18

Kloden Pilotscenen i Kabelgata 31
Foto: Transborder Studio

Forestilling: **Kinships**
Øyteateret/Roza Moshtaghi
Foto: Samira Shaterian

●5 Behovet for kulturell infrastruktur i Oslo og Hovinbyen

Kulturetaten har gjennomført flere kartlegginger av kulturell infrastruktur i Oslo, som omfatter profesjonelle kunstners behov for produksjons- og arbeidslokaler, kulturbruksundersøkelse i levekårsutsatte områder, vilkår for kultur- og frivillighetsaktører lokalt og bruk av kommunale lokaler til frivillig aktivitet. Alle kartleggingene viser at det er stort behov for å utvikle kulturell infrastruktur i Oslo, og synliggjør hvor mangfoldig og sammensatt kulturfeltet er i Oslo.²

Rapporten «Oslos kulturelle infrastruktur: Kartlegging av produksjons- og visningslokaler for profesjonelle visuelle kunstnere, scenekunstnere og musikere» dokumenterer mangelen på egnede lokaler for det profesjonelle kunst- og kulturfeltet. Kartleggingen viser en sterk konsentrasjon av lokaler i indre by, og svært få lokaler f.eks. i Hovinbyen. Ytre by har i all hovedsak en lite utbygd infrastruktur for profesjonell kunst- og kulturvirksomhet. Scenekunstnerne er den kunstnergruppen som i størst grad oppgir å ikke ha tilgang på prøvelokale/produksjonsrom.

Kloden teaters *Pilotscenen* ble opprettet i 2020, som et midlertidig scenerom og produksjonslokale hvor innhold, driftsmodell og samarbeidsformer blir testet ut. Responsen har vært overveldende, og det har kun vært mulig å dekke ¼ av forespørslene fra scenekunstfeltet.

Med en etablering av et permanent Kloden teater i Kabelgata vil man kunne skape et rikt scenekunsttilbud for barn og unge, og samtidig dekke et større nasjonalt behov for en arena for visning, samarbeid og kunnskapsutvikling på det frie scenekunstfeltet.

² Oslos kulturelle infrastruktur (2019), Kulturbruksundersøkelse – Områdsatsingene i Oslo (2021), Kultur og frivillighet i Groruddalen – Aktørkartlegging (2019) og kartlegging av frivilliges bruk av kommunale lokaler (2019).

Visningssteder og publikumstall, Illustrasjon: Transborder Studio
Kilde: Norsk teater- og orkesterforening og den enkelte institusjon

●6 Kabelgata som kulturminne

«Byantikvaren ser prosjektet som interessant, og vurderer at bygningen bør kunne være tjenlig til formålet.»

Byantikvarens forhåndsuttalelse, 31.10.23

Standard Telefon- og Kabelfabrik (STK – senere del av Alcatel-konsernet) var en av Norges store og viktige industribedrifter og en av de mest avanserte innen sin sektor, med betydelig produksjon og egen forskning/utvikling.

STK var mer enn en arbeidsplass; det var et minisamfunn komplett med egne transporttjenester, bedriftsavis, idrettslag, fritidsutvalg, orkester, og til og med egen valuta. Det tilbød også tannlege, bedriftslege og egen ambulanse. Mange ansatte bodde i Groruddalen, spesielt rundt Økern og Risløkka.

Etter hvert som bedriften ekspanderte, ble bygningsanlegget supplert med stadig nye bygninger og bygningsledd langs den strukturerende Kabelgata hvor et sidespor til jernbanen betjente anlegget. Bedriften brukte generelt av Norges dyktigere og mer toneangivende arkitekter til oppgavene. Kabelgata 17, ble bygd 1916 etter tegninger av ark. Erling Nielsen og ombygget i 1930 etter tegninger av ark. Magnus Poulsson. Kabelgata 19 ble tegnet av Ove Bang i 1937. Kulturmiljøet på Økern har høy kulturhistorisk interesse, både som arbeider-, teknologi og industrihistorie og med verdifull industriarkitektur fra flere epoker.³

Ove Bang karakteriseres som en av de mest nyskapende og produktive norske arkitektene i mellomkrigstiden. Han var ferdig utdannet i 1917 og arbeidet deretter hos arkitekt Magnus Poulsson. Her ble han skolert i den nasjonalromantiske arkitekturen. Bang hadde et fornyende grep på norsk modernisme og særlig hans evne til å oversette internasjonale modeller til et regionalt formspråk er blitt påpekt. Norske tradisjoner ble smeltet sammen med et mer modernistisk formspråk. Mange bygg er dermed både preget av norsk tradisjon og modernitet.⁴

Bang døde i 1942, bare 47 år gammel, og etterlot seg flere uferdige prosjekter, inkludert Bakkehaugen kirke, som senere ble fullført av hans kollega Erling Viksjø.

I prosjekteringen av teaterhuset Kloden teater er det lagt opp til at eksisterende fasader bevares og tilbakeføres til opprinnelig utseende i størst mulig grad. Den i dag tildekte gavlfasaden mot øst planlegges fristilt og i hovedsak tilbakeført til opprinnelig utseende. Deler av reolkonstruksjonene planlegges bevart som et identitetsskapende og historiebærende element i prosjektet.

³ Byantikvaren, 122/431 – Kabelgata 17 og 19 – forhåndsuttalelse, 31.10.23

⁴ Byantikvaren, Kulturminnegrunnlag for Kabelgaten, mai 2009

Standard telefon-og kabelfabrikk 1960.
Foto: Leif Ørnelund, Oslo Museum.

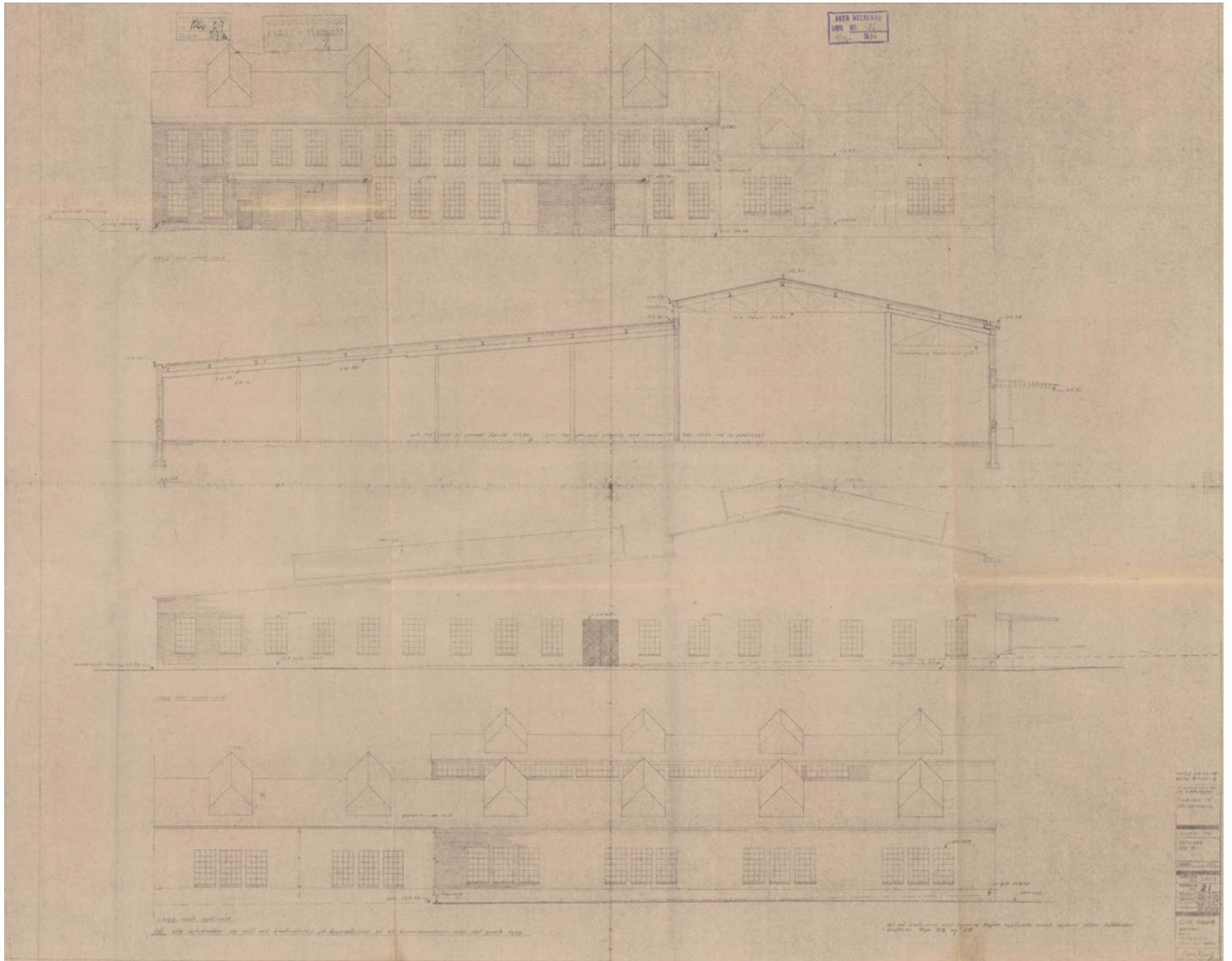
1955

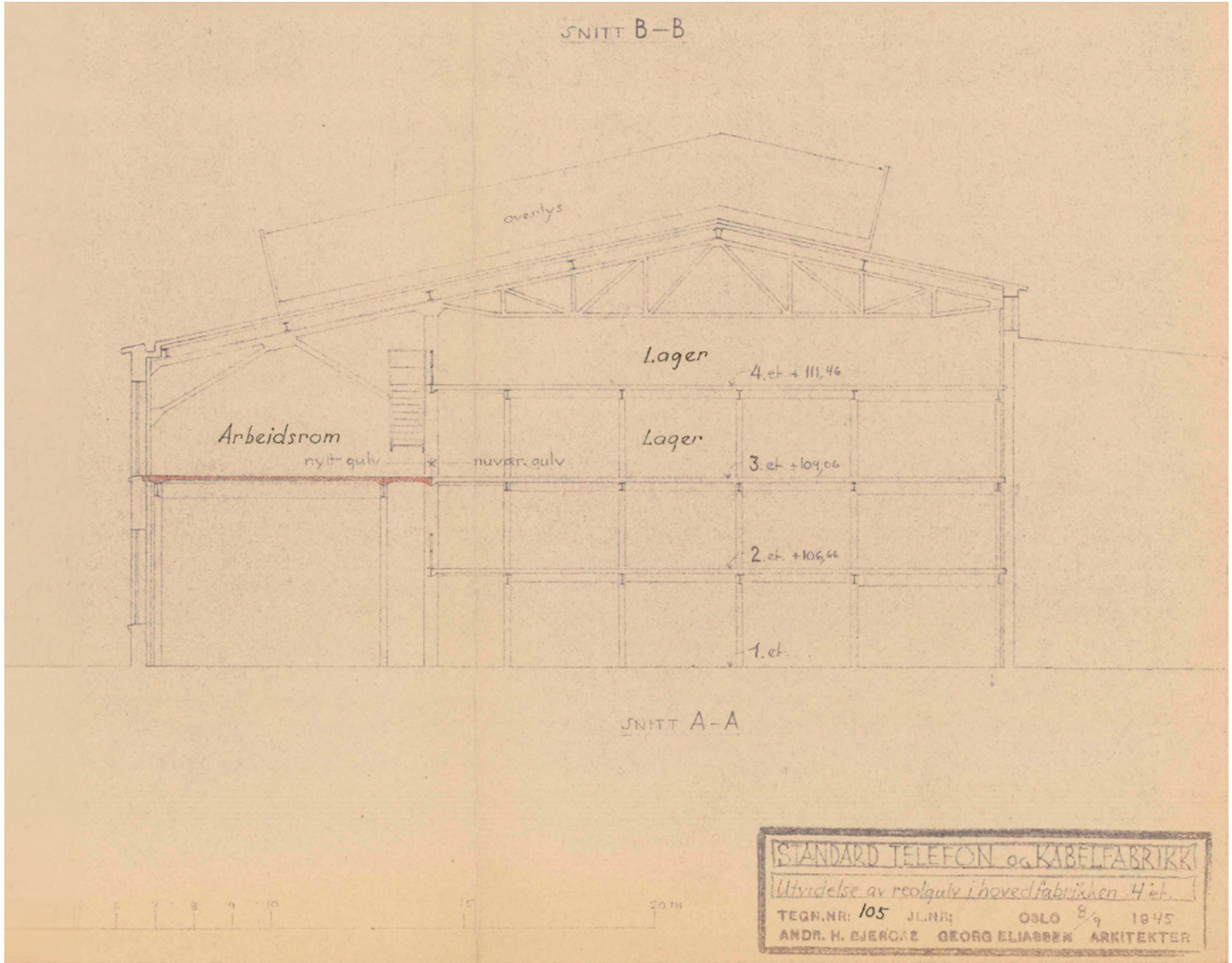
1957

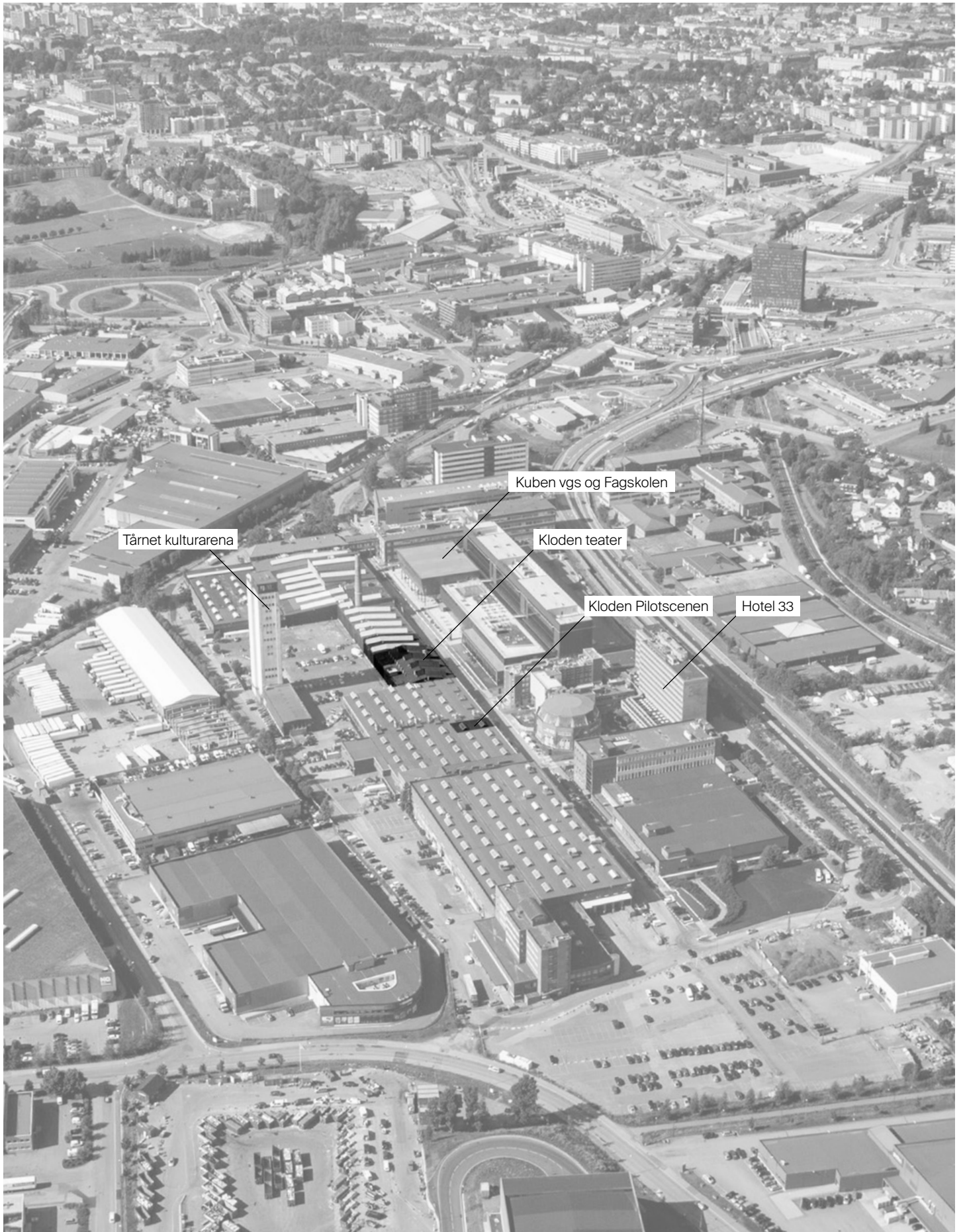
1959

1937
Originaltegninger: Ove Bang

1945
Originaltegninger: Bjercke og Eliassen

●7 Situasjon

De siste årene har det skjedd en sosial og kulturell utvikling langs Kabelgata, blant annet med etablering av Kuben yrkesarena, Hotell 33, Kloden teater, NAV Hjelpemiddelsentral, Kiwa Teknologisk Institutt, Kulturhistorisk museum avdeling Økern og Pex-tårnet som er blitt transformert til kulturarena.

Teaterhuset Kloden teater planlegges med aktive fasader mot strøksgaten Kabelgata, mot Tårnparken og mot ny gate (enda ikke navngitt) mellom Tårnparken og Kabelgata, forankret i VPOR Haraldrud (2021) og pågående regulering av Kabelgata 1–39. Blant annet legges det opp til at det nordøstre hjørnet av Kabelgata 19, skal bli et utadvendt og viktig hjørne i prosjektet, orientert mot begge gateløp.

Tårnparken skal etableres langs teaterhusets sørfasade. Den offentlige parken blir på ca. 5 dekar, og skal ha trær, vegetasjon, belysning, sitteplasser samt gangforbindelser til Knud Bryns vei og Kabelgata. Det skal tilrettelegges for bruk, opphold, aktiviteter og events.

Situasjonsplan 1:2000
Kilde: Lala Tøyen

●8 Arkitektonisk konsept

«Innholdsmessig er tiltaket svært godt planlagt og det prosjekteres et teaterhus som skal inneholde to scener, fem produksjons- og prøvelokaler, verksted, undervisningsrom, kafe og kontorplasser.»

Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet, 24.11.23

Det arkitektoniske konseptet bygger opp under en overordnet visjon om å tilby et åpent, transparent og inviterende scenehus som opphever det tradisjonelle skillet mellom utvikling, produksjon og formidling. Bygningen skal med dette ikke kun formidle Klodens løpende, offentlige program, men også gi publikum mulighet til å få innblikk i den pågående utviklingen av scenekunst på huset.

Prøvesaler, monteringshall, scenografi- og kostymeverksted er lagt langs ytterfasadene med mulighet for innsyn og gir en bredere forståelse for den skapende fasen innen scenekunsten.

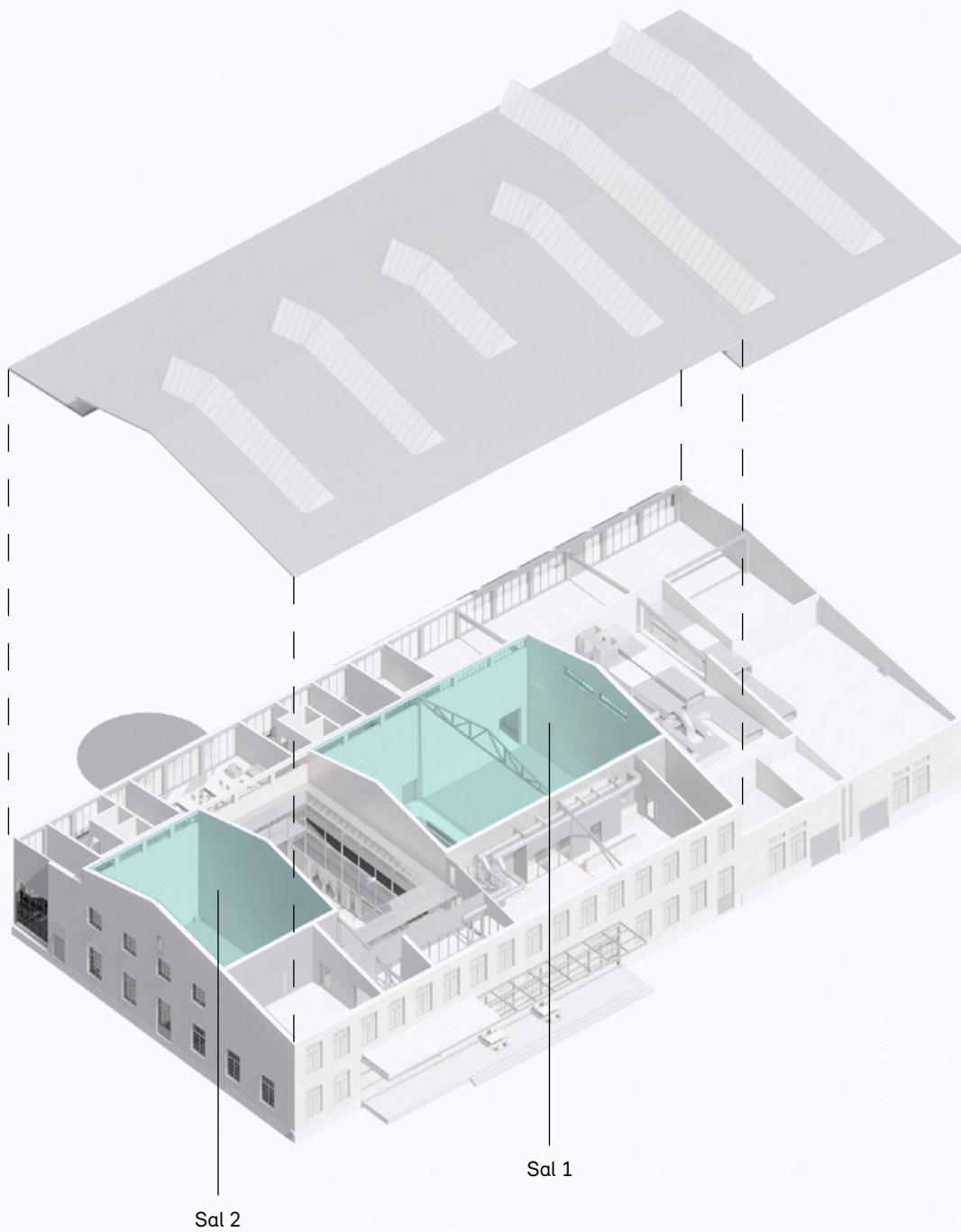
Sentralt i prosjektet er et generøst vringleareal, et sentralrom som kobler alle husets funksjoner sammen, og som også kan brukes til mer spontane forestillinger, kunstinstallasjoner eller andre kunstneriske uttrykk. Selve teaterscenene, sal 1 og sal 2, er lokalisert i bygningens midtskip, på hver side av, og med orientering mot, sentralrommet.

Prosjektet åpner også en ny forbindelse mellom Kabelgata og Tårnparken sørøst for bygningen, og bidrar til å knytte området sammen i øst-vest-retning, ved å aktivisere denne akse.

Sentralrommet etablerer også en innvendig tverrforbindelse mellom Kabelgata og Tårnparken og legger til rette for nok et scenerom som kan orienteres med forestillinger ut mot Tårnparken.

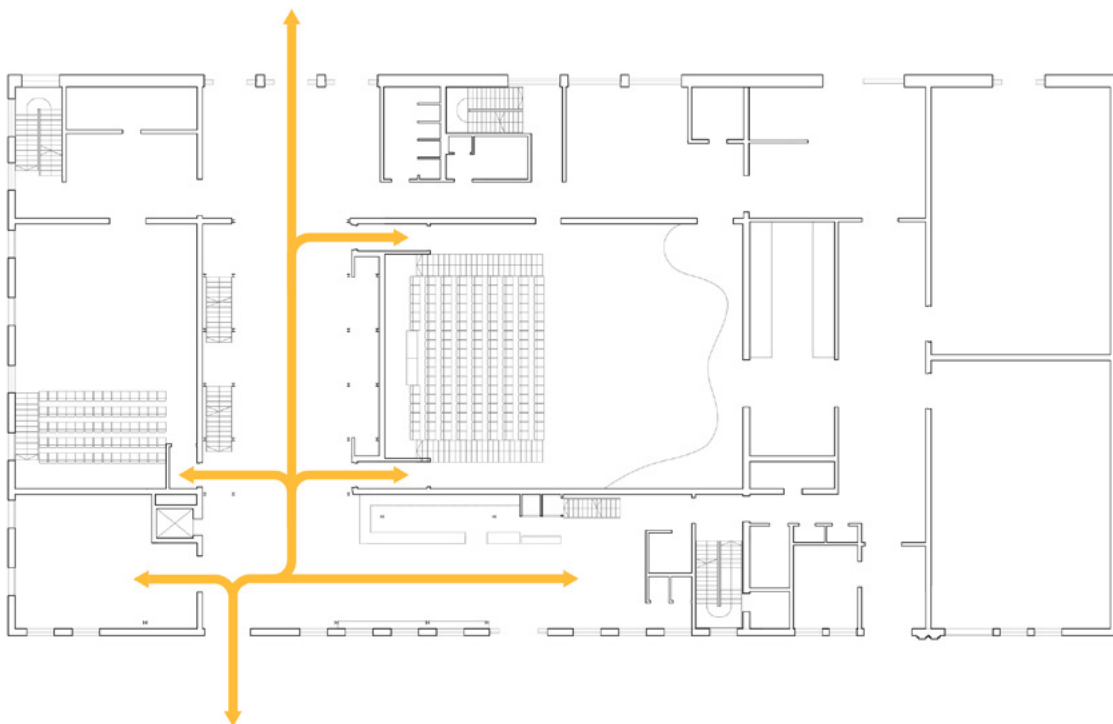
Administrasjon, kontorfellesskap, studio og øvrige fellesfasiliteter legges i andre etasje og med tilknytning til sentralrommet.

Scenekunstens fremste verktøy er dialog, ikke bare på scenen, men også som sosial opplevelse som gir rom for utveksling av meninger og refleksjoner. De sosiale rommene som planlegges, inne og ute, rundt scene og produksjonslokaler på Kloden teater, skal fasilitere for, og utvide dette rommet.

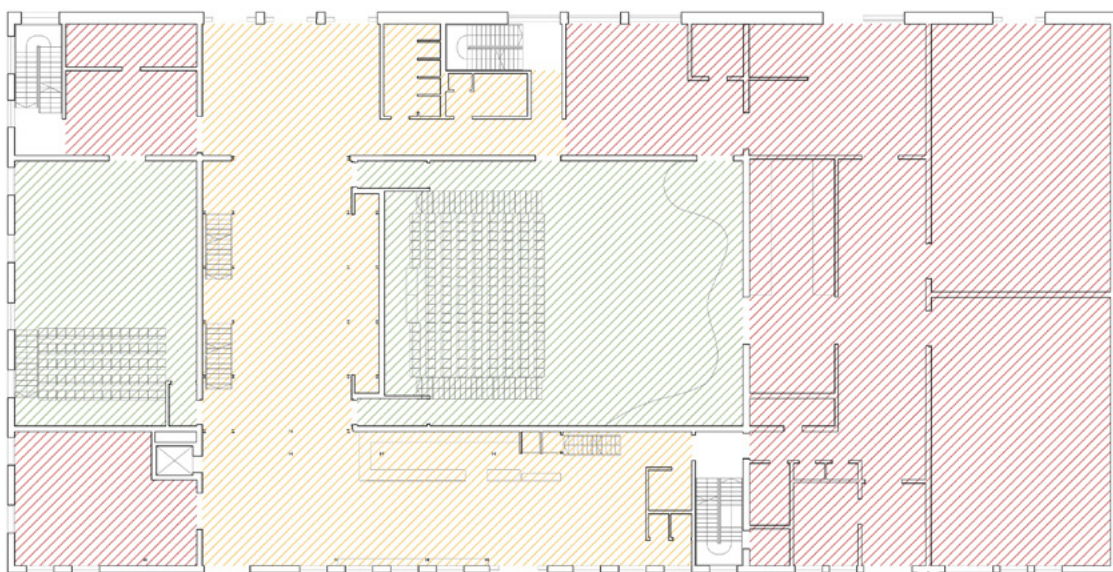
Overordnet grep

●9 Organisering

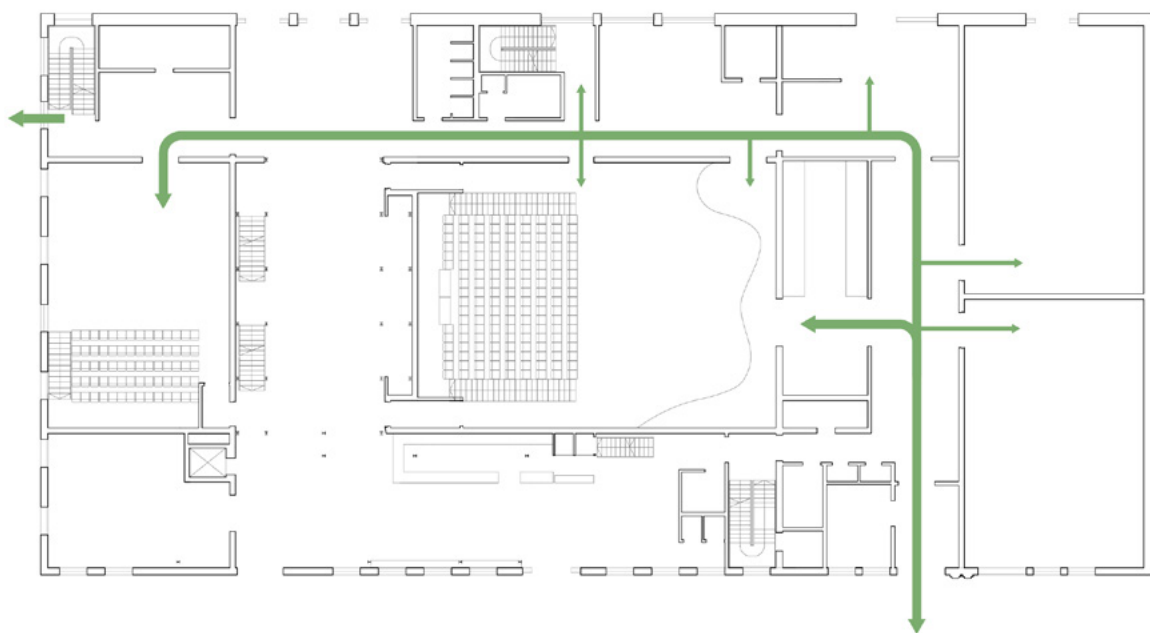
Infrastruktur: Besøkende

Sentralrommet etablerer en forbindelse mellom Kabelgata og Tårnparken.
Hver scene ligger med direkte utgang til sentralrommet.

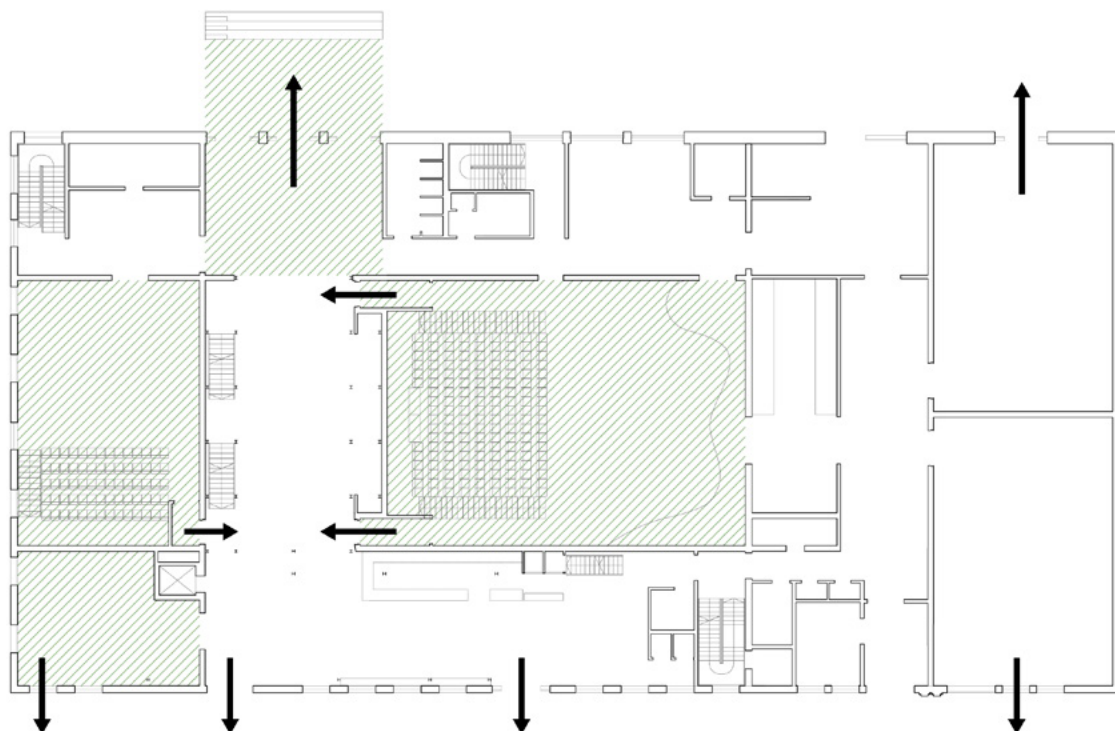
Program

Produksjon   Publikumsareal   Scenerom

Infrastruktur: Produksjon

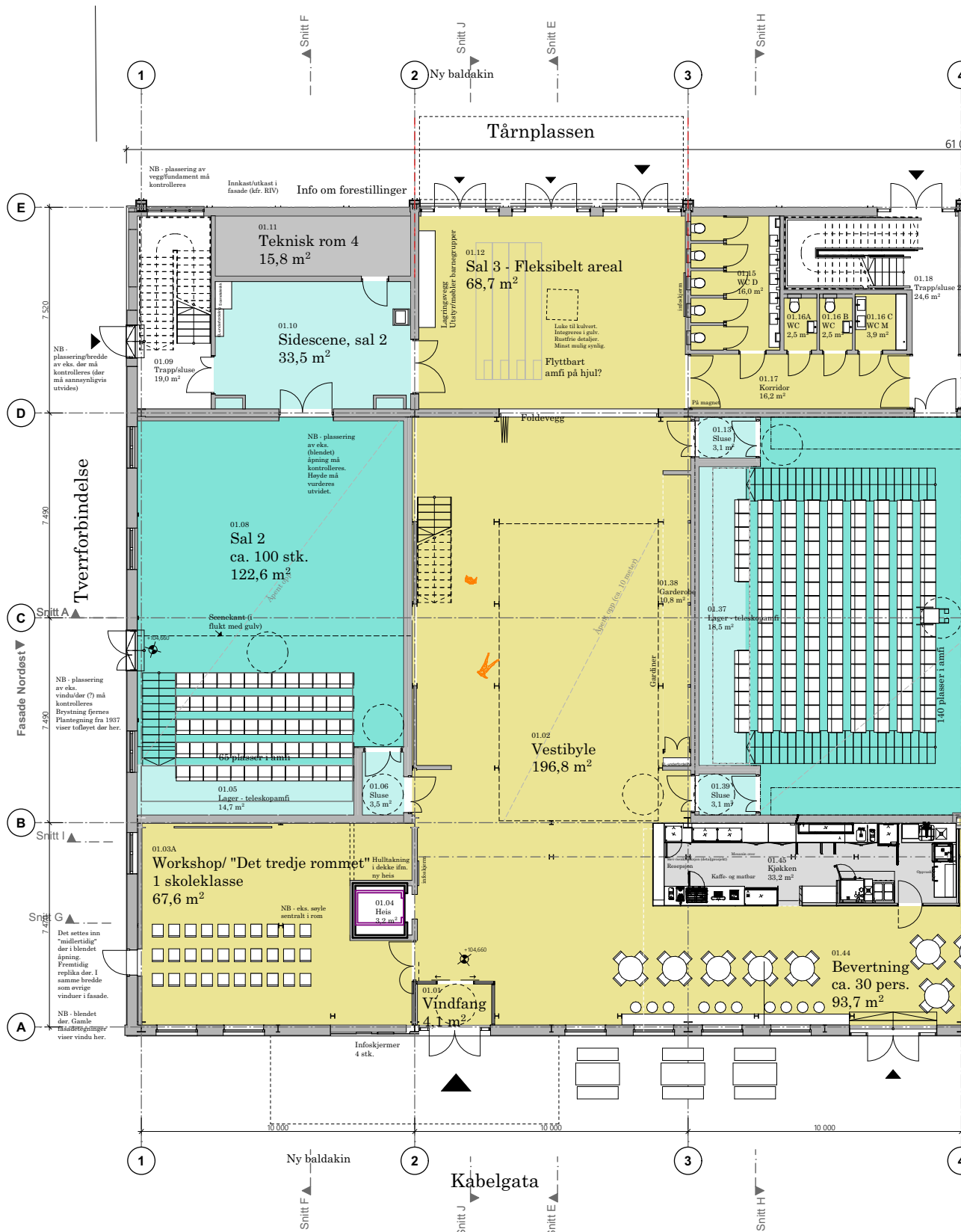
Alle scenerom, produksjonsfasiliteter og prøvesaler er knyttet sammen gjennom en sentral transportåre.

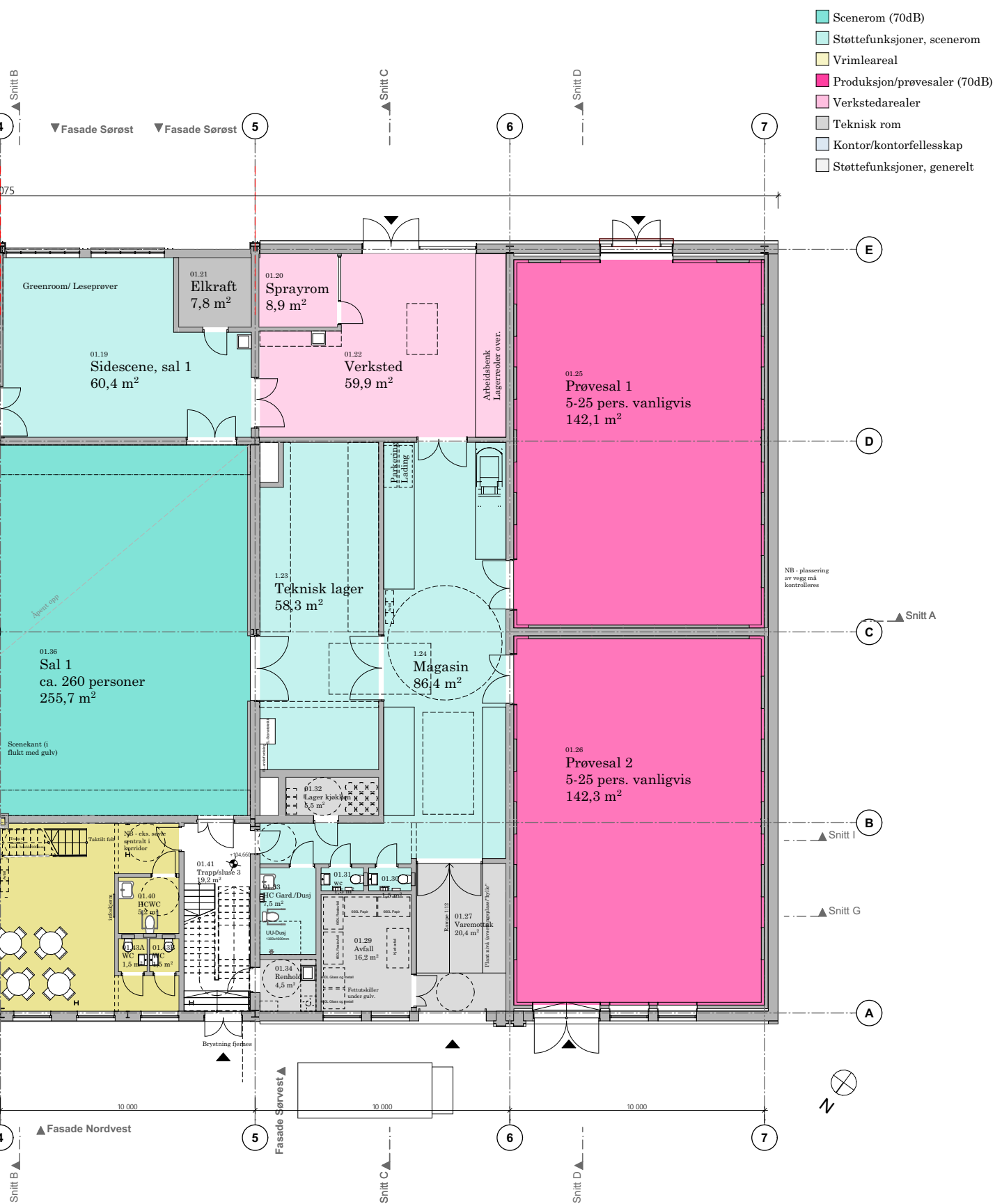

Fleksibilitet for formidling

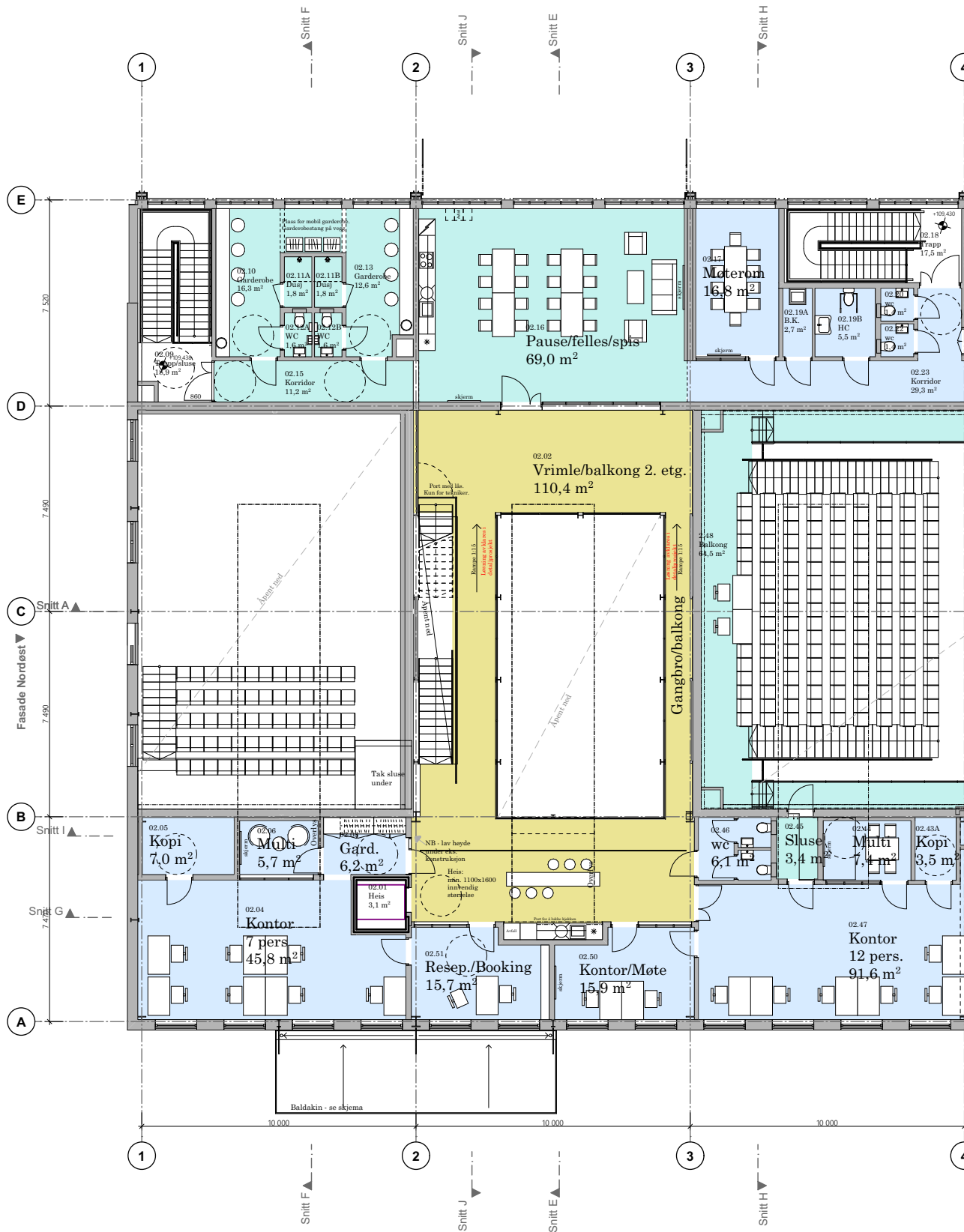
Sentralrommet forbinder alle formidlingsrom, kan åpnet mot Tårnparken og fungere som et selvstendig scenerom utendørs. Også innvendig kan sentralrommet fungere som scenerom. Vestibyle kan åpnes mot uteservering.

Plan 1. etasje

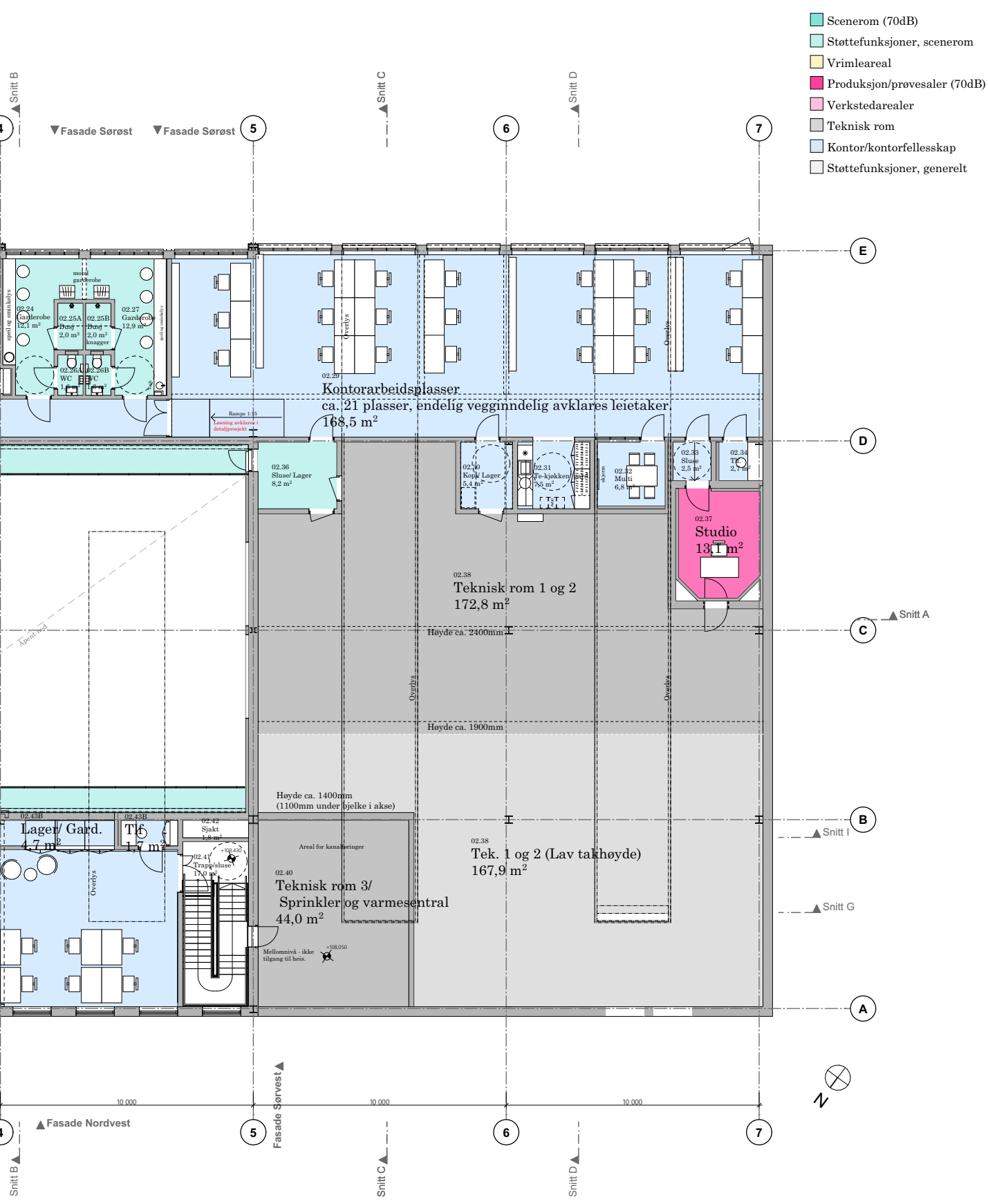

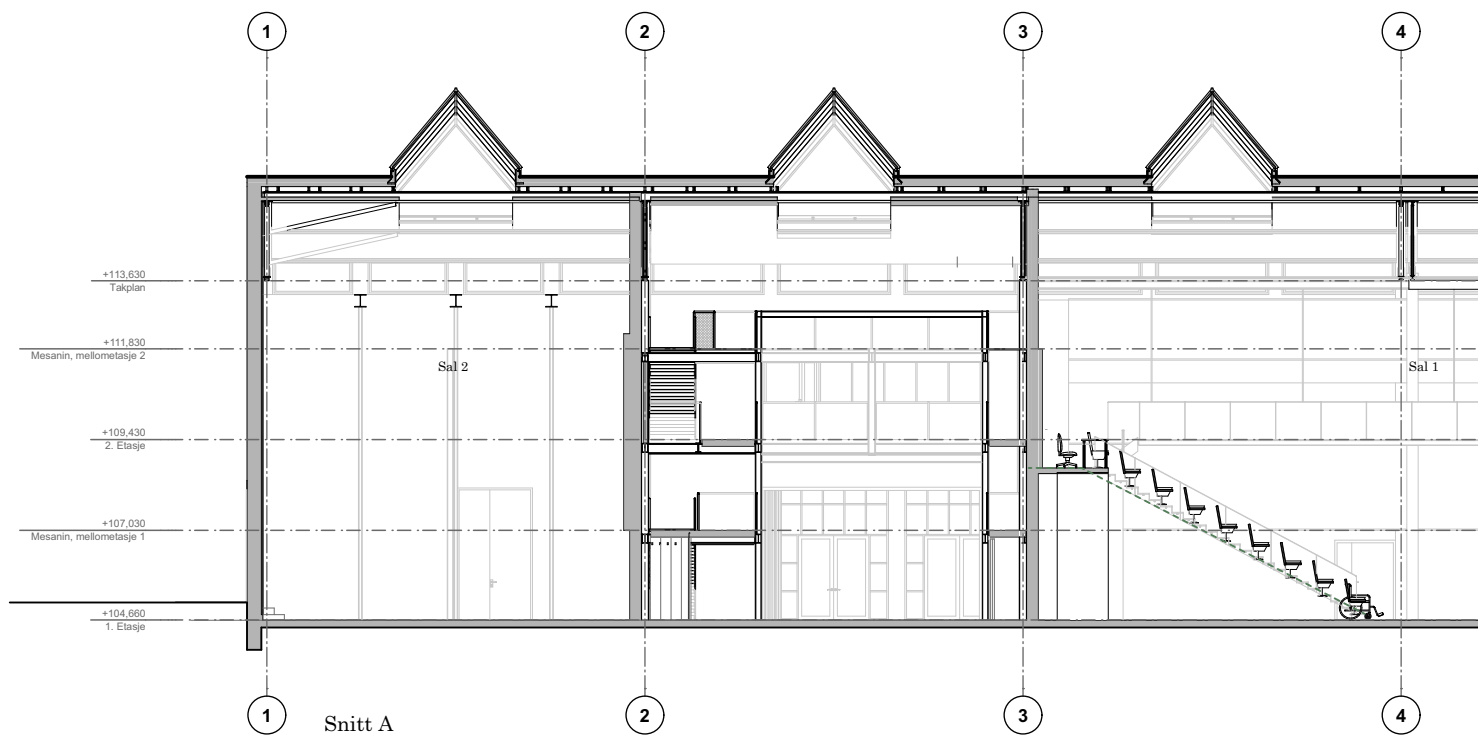
Plan 2. etasje

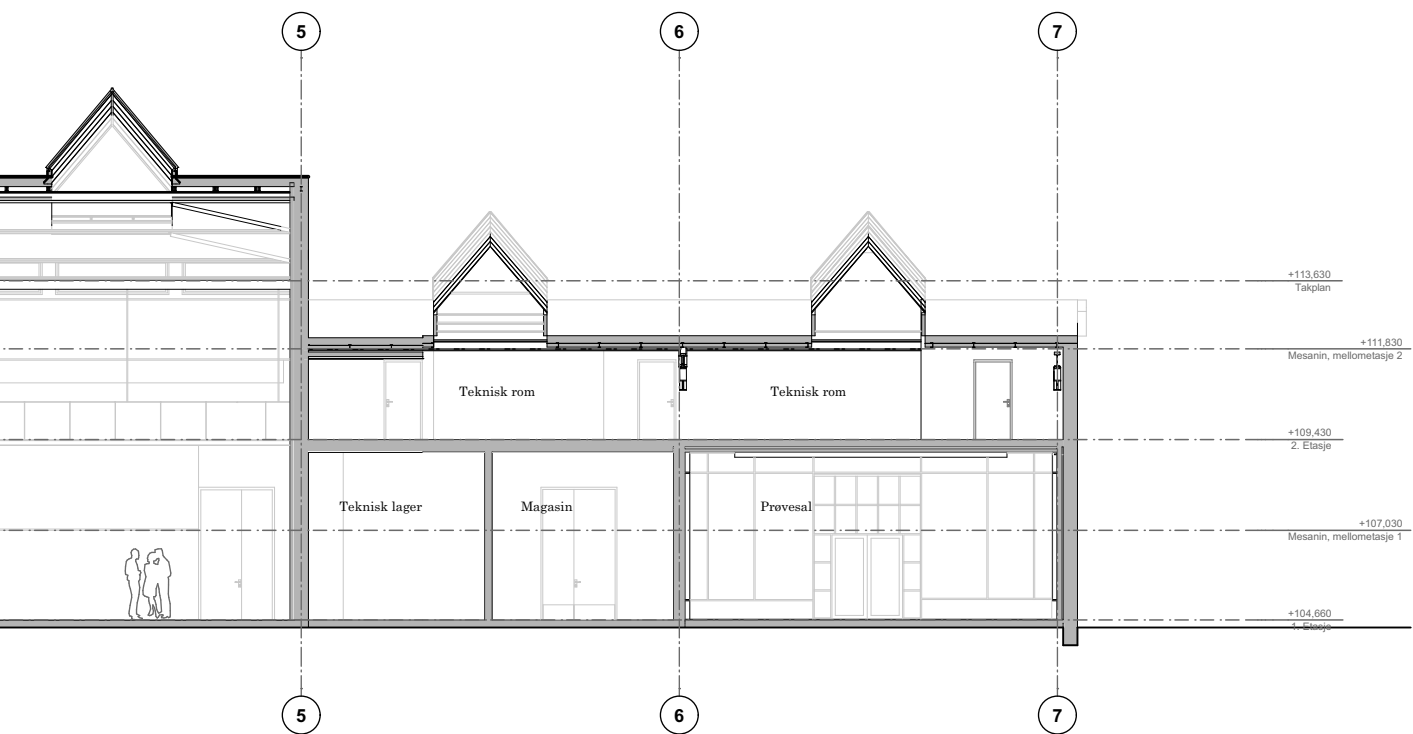

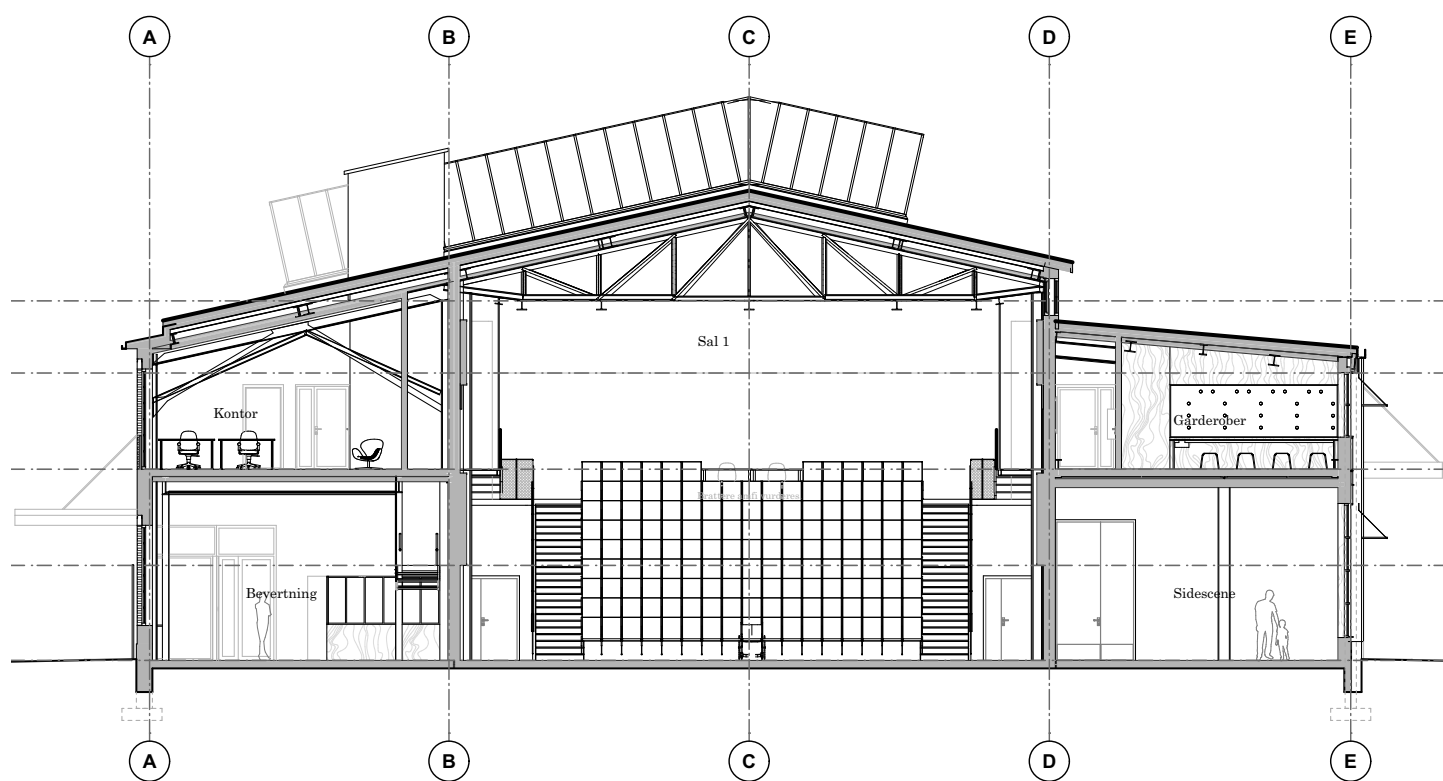

Snitt A

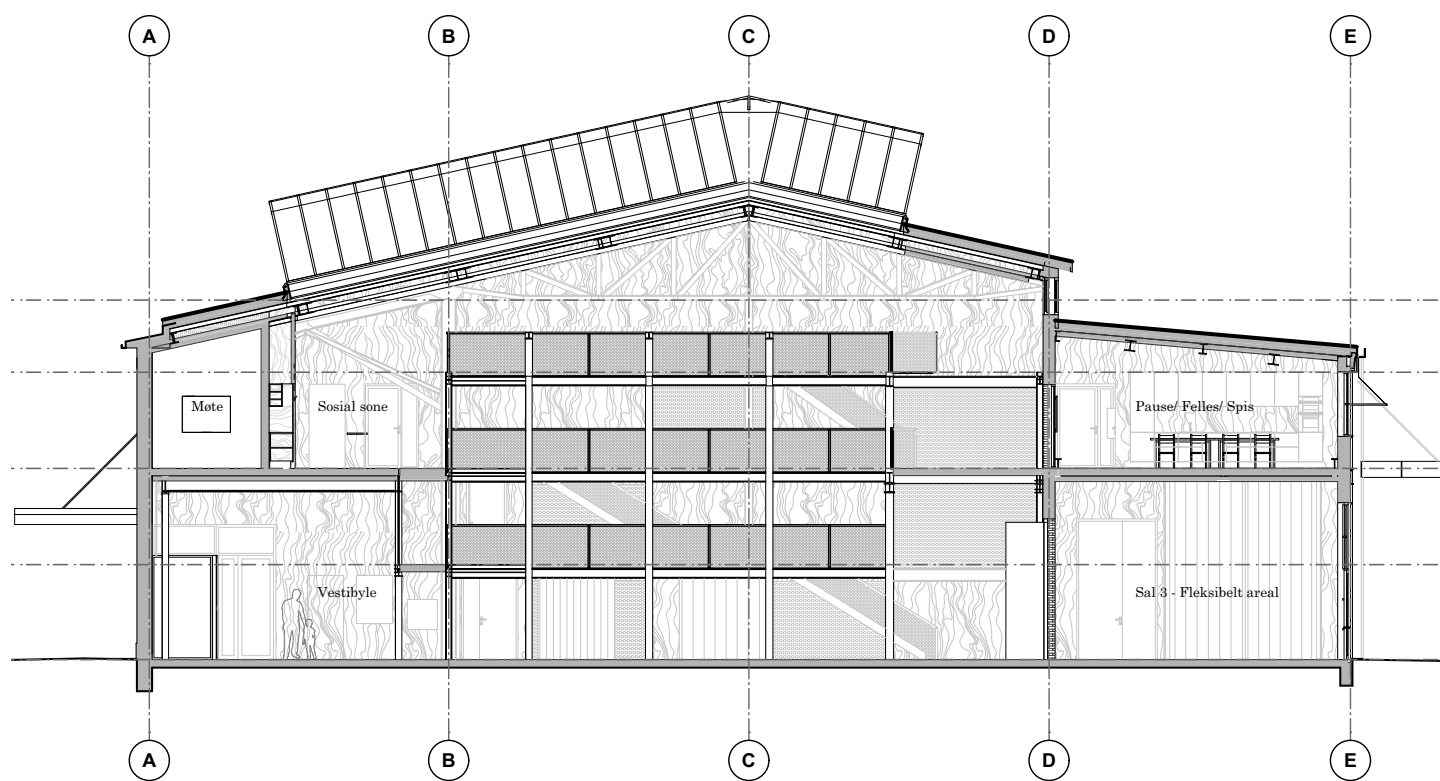

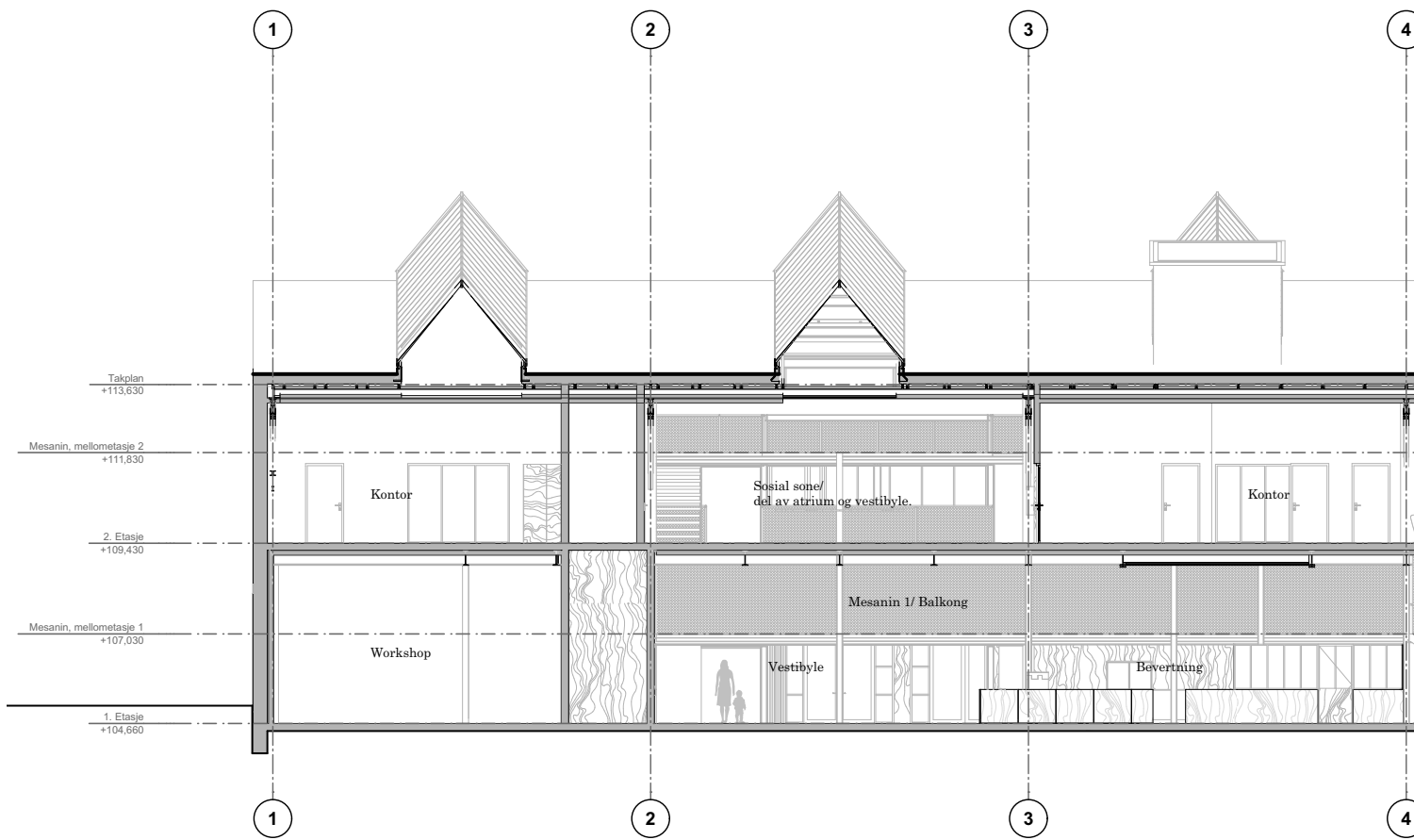
Snitt B

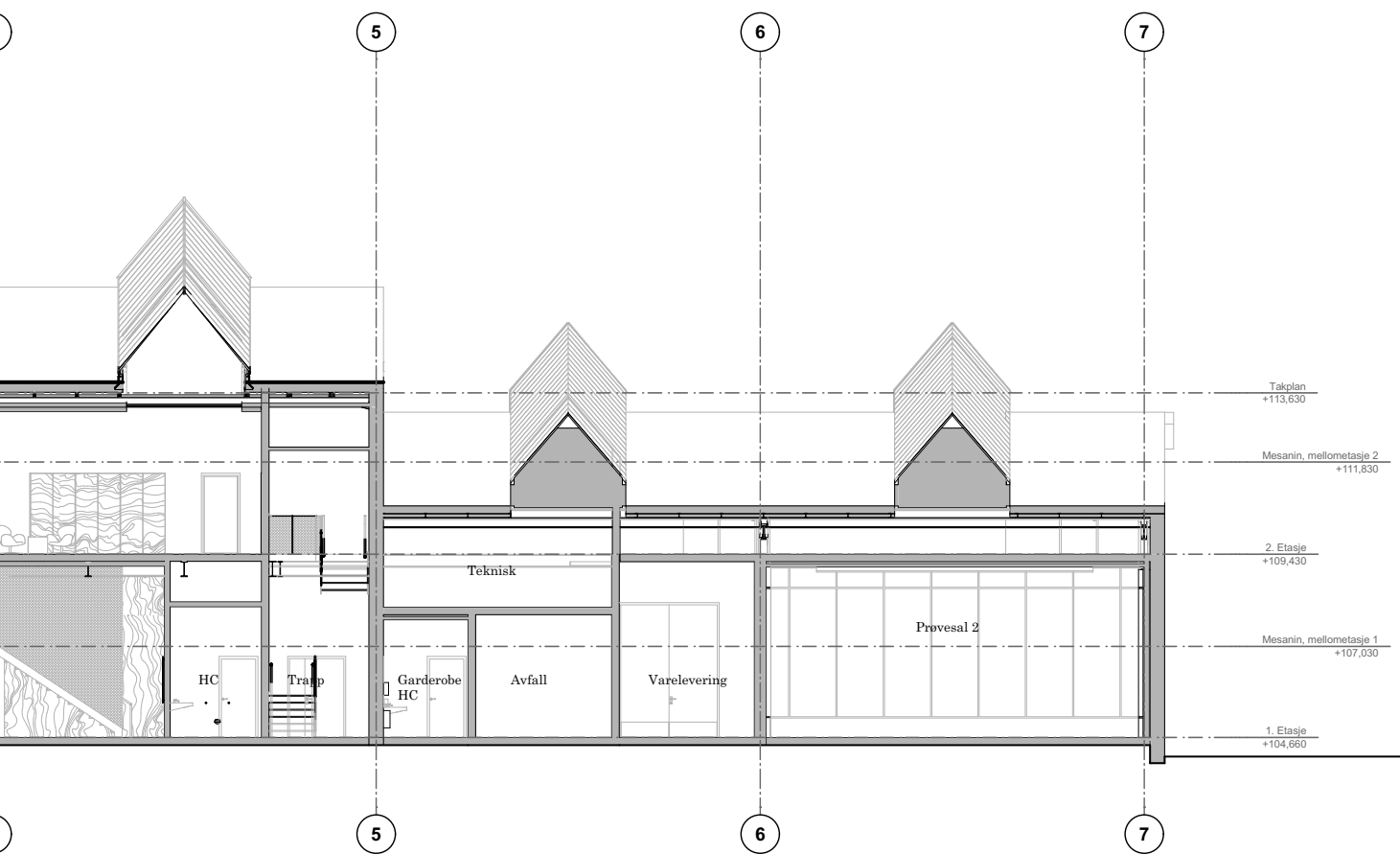

Snitt E

Snitt G

Fasade – Nordvest

Mot Kabelgata

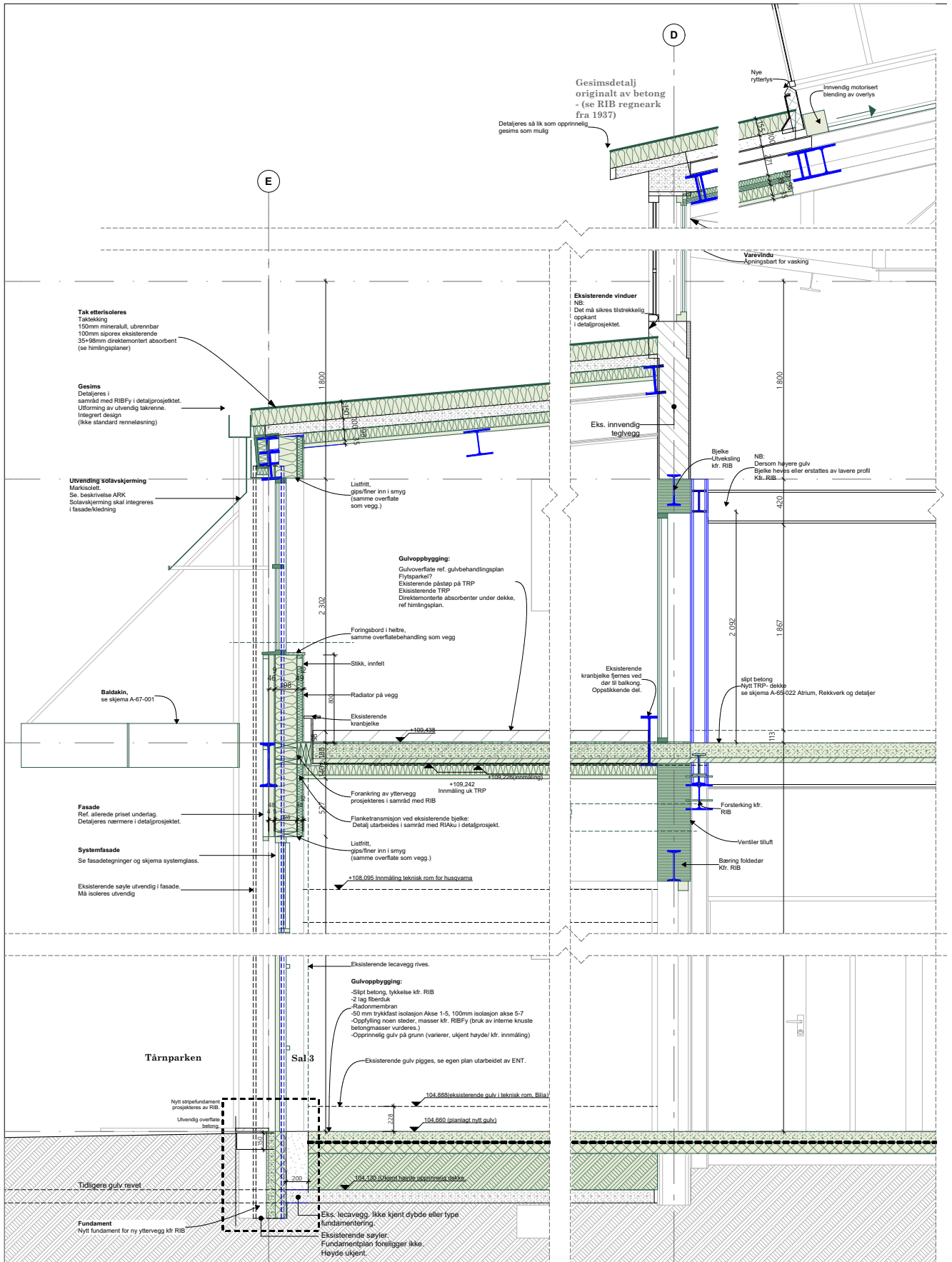
Fasade - Sørøst

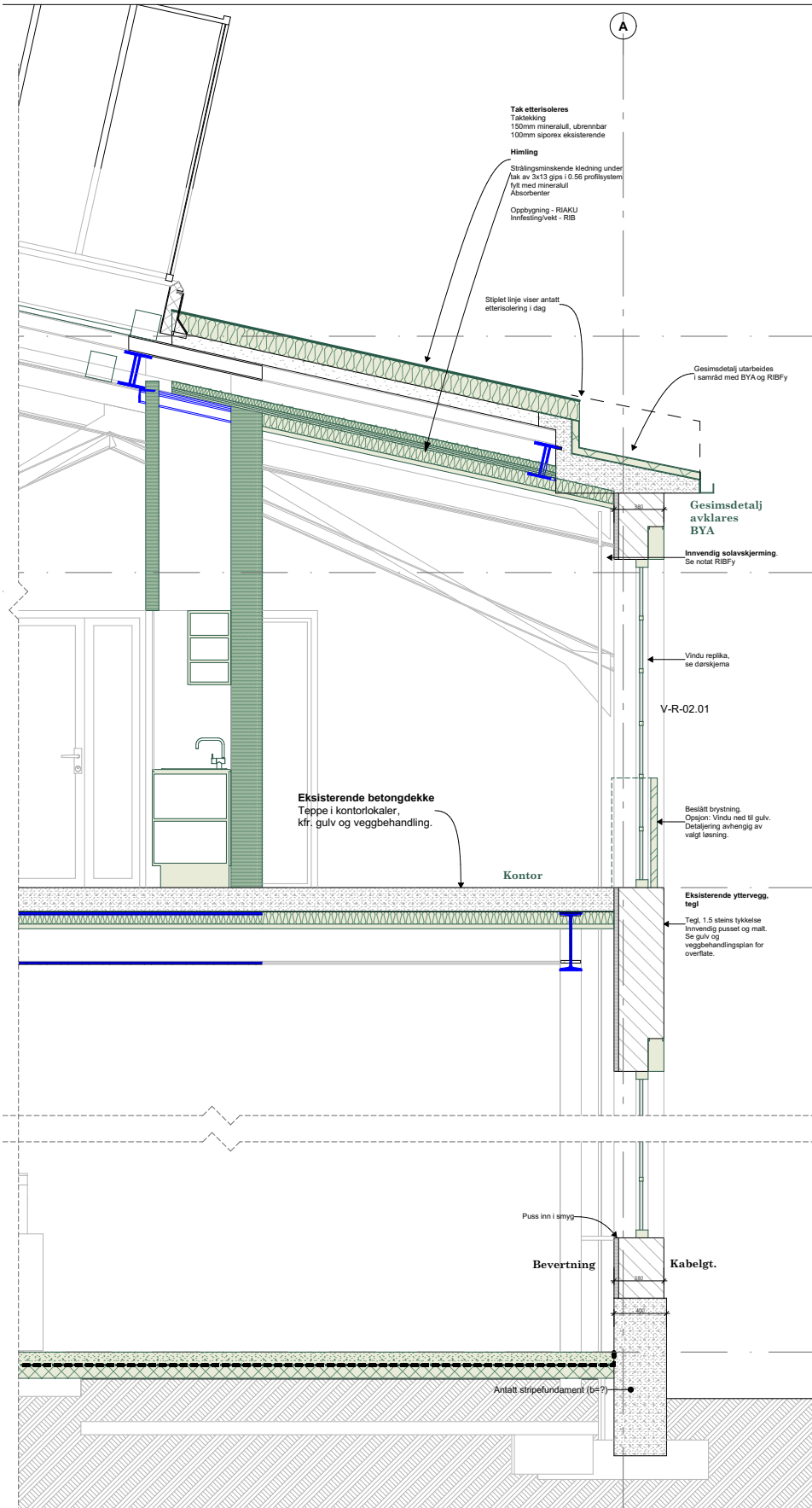
Mot Tårnparken

Detaljsnitt

Tegningsnr: Prinsippdetalj: Yttervegger		Tegningsnr: A50-001																					
GENERELT (Gjeldende teknisk forskrift: TEK17)																							
BÆREKONSTRUKSJON Foreliggende IFC-01 fra RIB ligger inne i denne tegning. Snittflate i blått. Alle bærende konstruksjoner kfr. RIB																							
ENERGI Kfr. RIBFy premissnotat.																							
BYGNINGSFYSIKK Kfr. RIBFy premissnotat																							
BRANN Kfr. RIBr																							
LYD Kfr. RIaku.																							
■ RIB ifc 20.12.2023 ■ Nye elementer i grønn																							
Koordinatsystem: NBI Alle mål kontrolleres på stedet																							
<table border="1"> <tr> <td>rs3</td> <td>Målestokk 1 - hovedarbeidet alle elementer</td> <td>11.12.2023</td> <td>KJ</td> <td>PBS</td> </tr> <tr> <td>rs2</td> <td>Forvalning tegning - revisjon</td> <td>21.09.2023</td> <td>PBS</td> <td>KJ</td> </tr> <tr> <td>rs1</td> <td>Utsending til byggingen</td> <td>12.09.2023</td> <td>PBS</td> <td>KJ</td> </tr> <tr> <td>rs0</td> <td>Utsending til byggingen</td> <td>12.09.2023</td> <td>PBS</td> <td>KJ</td> </tr> </table>				rs3	Målestokk 1 - hovedarbeidet alle elementer	11.12.2023	KJ	PBS	rs2	Forvalning tegning - revisjon	21.09.2023	PBS	KJ	rs1	Utsending til byggingen	12.09.2023	PBS	KJ	rs0	Utsending til byggingen	12.09.2023	PBS	KJ
rs3	Målestokk 1 - hovedarbeidet alle elementer	11.12.2023	KJ	PBS																			
rs2	Forvalning tegning - revisjon	21.09.2023	PBS	KJ																			
rs1	Utsending til byggingen	12.09.2023	PBS	KJ																			
rs0	Utsending til byggingen	12.09.2023	PBS	KJ																			
Lokaliseringstegning																							
Arkitekt Transborder Studio AS Høegholmens gate 6 0186 Oslo																							
TRANSBORDER STUDIO																							
Prosjekt Kloden teater Kåberggata 17 og 19, 0161 Oslo Gnr/Bnr 122/431/0/0																							
Tiltakshaver Ulvenveien utvikling AS																							
Type tegning: Prinsippdetalj: Yttervegger																							
Fase FORPROSJEKT		Dato 21.12.2023																					
Prosjektnr.: 210914		Målestokk A2: 1:20																					
Kontroll prosjekt: Sign. KJ		Tegningsnr.: A50-001																					
Kontroll: Sign. PBS		Revnr.: F03																					
Tegningstittel: Målestokk 1																							

1● Program, kvalitet og funksjonskrav

Prosjektet har som ambisjon å bevare byggets eksisterende kvaliteter og overflater i størst mulig grad. Overflater på eksisterende vegger og hovedkonstruksjon søkes utført i tråd med opprinnelig materialitet. Dette vil være en viktig ressurs for å ta vare på byggets historiske kvaliteter og lag.

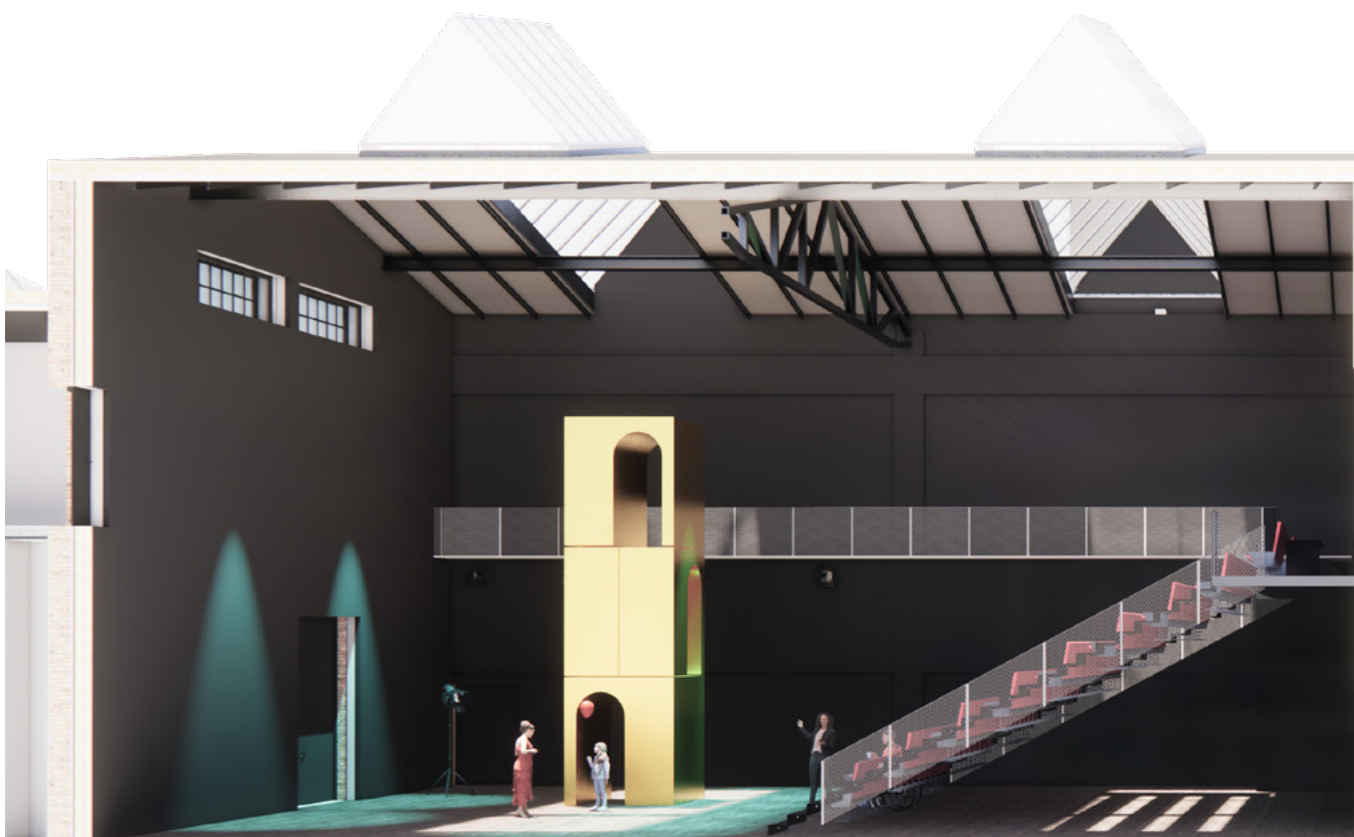
Bygget prosjekteres, omsøkes og skal utføres etter gjeldende forskrifter TEK17 og SAK10 med tilhørende veiledninger, aktuelle NBI blader og relevante henvisninger fra de ulike leverandørene, og ellers gjeldende lover og forskrifter samt retningslinjer.

Kvalitet og funksjonskrav tilpasset kulturbygg er definert i prosjektets vedlagte funksjonsbeskrivelse og tegningsunderlag.

Miljø og bærekraft

Bygget skal levere en sterk miljøprofil som for eksempel energibesparende løsninger, høy grad av gjenbruk av eksisterende materialer og kvaliteter der det er mulig, optimale reguleringsmuligheter for lys, luft, varme, kjøling og kildesortering. Gjenbruk av materialer og andre løsninger etterstrebes og bygget skal BREEAM NOR-sertifiseres.

Ombruksrapport utføres i 2024. Det er planlagt ombruk av flere bygningsdeler.

Universell utforming

Bebyggelse og utearealer vil følge gjeldende lover og forskrifter for universell utforming. Gjennom den pågående reguleringsprosessen vil planområdets eksisterende uterom oppgraderes, videreutvikles og rehabiliteres slik at universell utforming sikres i fremtidig bruk.

Terrenget rundt eksisterende bebyggelse framstår som relativt flatt med en svak stigning mot nordøst. 1. etasje er lagt på et nivå som sikrer trinnfri adkomst. Landskapsutforming sikrer trinnfri adkomst til hovedinngangspartier ved mindre terrengbearbeidelser. Hovedinngangsparti er tilknyttet Kabelgata og er tydelig markert.

Horisontale kommunikasjonsveier, i og utenfor bygningene, er basert på prinsipper som bidrar til at det er enkelt å orientere seg i bygget. Dette ved hjelp av tydelige siktlinjer, bedre gangforbindelser og økt tilgjengelighet. Som hovedprinsipp er det lagt til grunn en oversiktlig og enkel organisering av bygningenes funksjoner. Samlet sett vil dette kunne bidra til å ivareta en universell utforming.

Det etterstrebes bruk av taktile materialer, tydelig skilting, kontraster og lederlinjer, både innvendig og utvendig, for å ivareta ulike behov for både brukere og besøkende til Kloden teater. Vertikale kommunikasjonsveier i eksisterende bebyggelse vil oppgraderes slik at universell utforming ivaretas. Krav til god orientering og veifinning vil gjelde bygningsmasse og uterom.

Sal 1

Hovedsalen, Sal 1, ligger i byggets midtskip og får en himlingshøyde på ca. 11 meter. Teatersalen utstyres med teleskoptribune, og har derfor også mulighet for flatt gulv som kan arrangeres for konsert og andre arrangement.

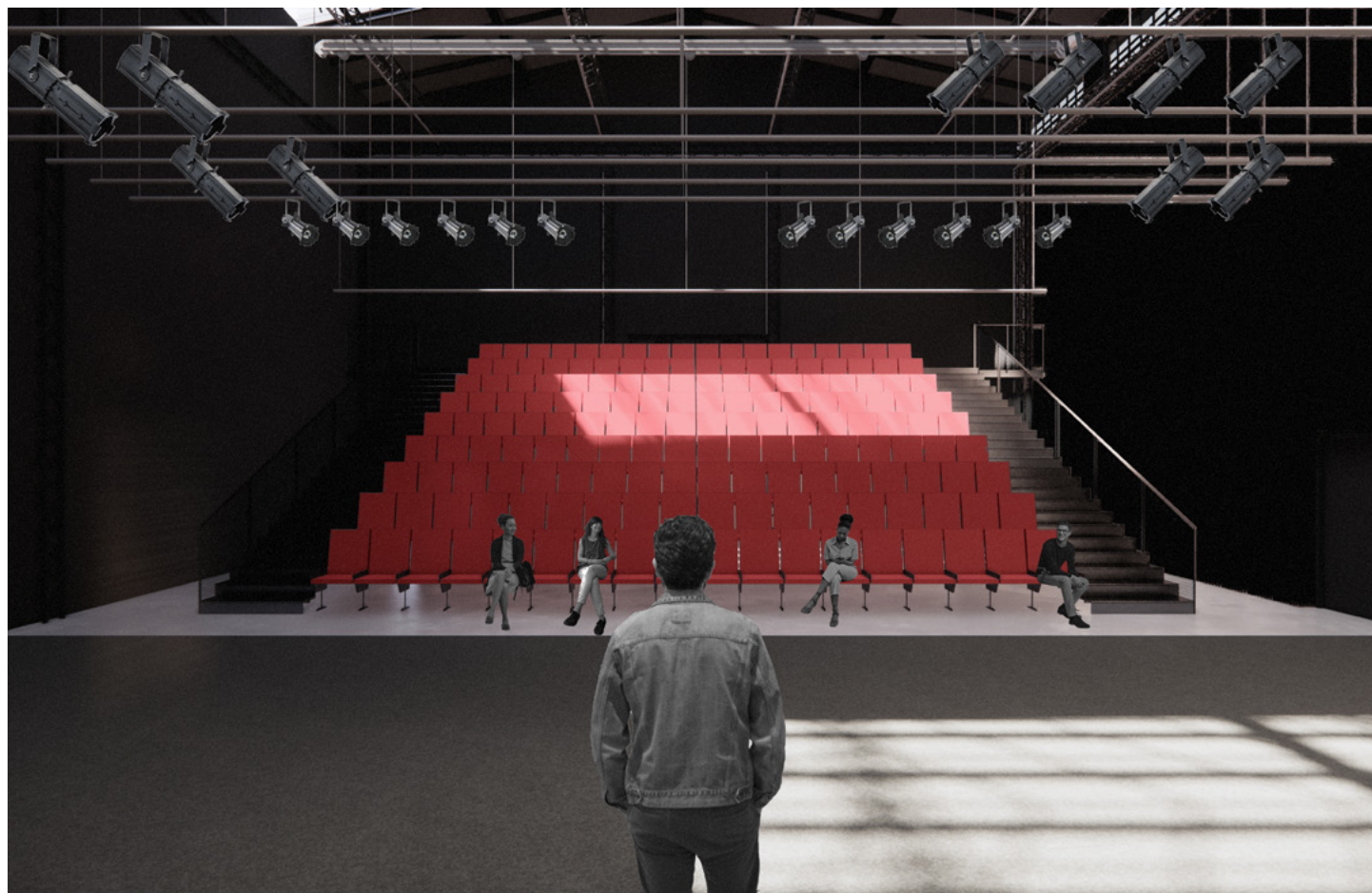
Lyd og lysrigg bæres av hovedkonstruksjonen i vegg slik at ikke taket får ytterligere vektbelastning.

Rommet har tilgang på dagslys fra eksisterende overlys som sikrer gode arbeidsforhold når salen benyttes til prøver.

Gode akustikkforhold sikres gjennom akustikkelementer på vegg, i himling og bak amfi.

Magasin, teknisk lager, verksted og sidescene ligger i direkte tilknytning til salen. Varemottak direkte fra Kabelgata via magasinet.

Hovedsal med overlys
Scenario: audition

Sal 2

Sal 2 med utsyn mot gate
Scenario: workshop

Sal 2 vil få samme himlingshøyde som sal 1 og teleskoptribune. Salen vil få yttervegg med store, eksisterende vinduer og egen inngang mot den nye tverrforbindelsen mellom Kabelgata og Tårnparken.

Vinduene er blendbare, men gir godt med dagslys til prøver eller til bruk i undervisnings- eller øvrige arrangement uten blendingsbehov. Innsynsmuligheten fra gate bidrar til å aktivisere denne og skape kontakt mellom teaterets indre liv og bymiljøet utenfor.

Sentralrommet, vestibyle og bevertning

Sentralrommet
Scenario: forestilling

Det sentrale vertikale rommet i vestibylen er prosjektets omdreiningspunkt og blir en naturlig møteplass for besøkende og alle på huset. Hoveddelen av byggets funksjoner knytter seg mot dette og vil bidra til en høy grad av utveksling og åpenhet på huset.

Via en sammenhengende akse som strekker seg gjennom bygget knyttes også Kabelgata og Tårnparken sammen, både visuelt og med egne innganger.

Sentralrommet sikrer også en historisk forbindelse til industriepoken ved at de originale stålreolene for lagring av kabler, bevares og ombrukes på stedet. Stålreolene gir rommet en unik identitet og bidrar til redusert forbruk av stål i prosjektet.

Reolenes 3 nivåer sikrer sirkulasjon mellom alle etasjer og mellomplan og fungerer også som et vertikalt amfi. Det skal etableres permanent lys og lydrigg for å kunne benyttes til forestillinger eller øvrige arrangement.

Originalt overlys bevares og sikrer gode dagslysforhold, samtidig som det kan forblendes etter behov.

Et kafeareale med kjøkken for enkel bevertning legges ved hovedinngangen fra Kabelgata, i direkte kontakt med sentralrommet og gateløpet utenfor.

Garderober plasseres under mesaninnivå mellom inngangene til salene.

Det tredje stedet

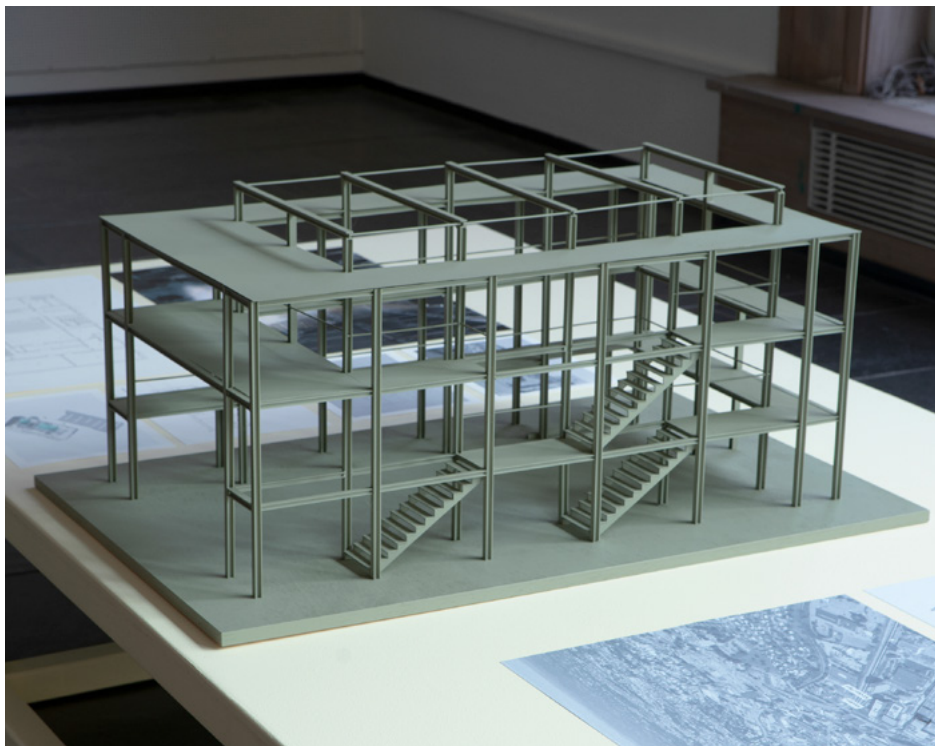
Modellstudie av det bevarte reolsystemet

Kloden teater vil bli det første – og foreløpig eneste – teateret i Norge som aktivt tar i bruk third place-teoriene og som jobber konkret med å gjennomføre funnene fra idéstadiet til ferdig bygg.

Det tredje stedet er definert som stedet mellom hjem (første sted) og skole/jobb (andre sted), og er ofte betegnet som et sted der individer samles og kan utvikle en følelse av tilhørighet.

Arealene tilknyttet vestibylen, herunder hjørnelokalet mot Kabelgata, er særskilt tiltenkt dette formålet.

Vestibyle mot resepsjon og bevertning
Scenario: hverdagen på kloden

Verksted

Innsyn til verksted fra Tårnparken

Kloden teater vil inneholde fleksible verkstedarealer for produksjon og reparasjon av scenografi, kostymer, teknikk med mer.

Verkstedet ligger i tilknytning til hovedsal og prøvesaler med store vinduer og utgang mot Tårnparken.

Verksted

Prøvesal

Prøvesal
Prøvesal 1 (Whitebox) med utsyn mot Tårnparken

Blant Kloden teaters viktigste funksjoner er prøvesalene.

To prøvesaler på 142 m², med samme grunnflate og proporsjon som hovedscenen, ligger i tilknytning til prosjektets tekniske hovedakse med forbindelse til varemottak og verksted. Salene har utsyn og utgang mot hhv. Kabelgata og Tårnparken.

Prøvesalene vil kunne leies av teatergrupper slik at de får fullverdige produksjonslokaler med lyd- og lysrigg, gode dagslysforhold og støttefunksjoner som wc og garderobe. Innsynsmulighet fra park og strøksgate bidrar til aktivt byliv og en synliggjøring av husets produksjoner.

Innsyn til prøvesal fra Tårnparken

Kontorfellesskap og felles fasiliteter

I teaterhusets 2. etasje finner vi et teaterets administrasjon, mot Kabelgata, og et kontorfellesskap med store vinduer mot Tårnparken. Kontorfellesskapet gir rom for produksjon for aktører tilknyttet scenekunstheltet, og sørger for gode kontorfasiliteter tilpasset kompanier og organisasjoner på scenekunstheltet.

Et eget studio for musikkproduksjon og lydopptak anrettes i tilknytning til kontorfellesskapet.

Et større fellesareal og spiserom legges i tilknytning til sentralrommet med utsyn over Tårnparken. Arealet er felles for ansatte, leietakere og utøvere og bidrar til Kloden teaters ambisjon som felles møteplass og omdreiningspunkt for scenekunstheltet.

Kontorfellesskap med overlys og utsyn mot Tårnparken
Scenario: hverdagen på Kloden teater

Byrom

Hovedadkomsten ligger mot Kabelgata, i krysset ved den nye tverrforbindelsen til Tårnparken.

Kloden teater vil få aktive fasader med teaterproduksjon og bevertning innenfor de generøse industrivinduene. Det ligger til rette for uteservering med kveldssol i Kabelgata.

En ny baldakin, designet med utgangspunkt i den originale fra 1937, markerer teaterets hovedinngang.

Fasade mot Kabelgata

Scenario: 45 min. før forestilling

Parkrom

Fasade mot Tårnparken
Scenario: rom under baldakin
brukes som scene

Kloden teater vil få en aktiv henvendelse mot den nye tårnparken på byggets sørøstlige side. Det vil være mulighet for å åpne deler av fasaden mot parken i forbindelse med bruk av parken som scenerom.

Besøkende i parken vil få innsyn mot prøvesaler, verksted, publikumsarealer og kontorfellesskap.

Utendørs scene

11 Prosjekteringsgruppen

Forprosjekt

Byggherre:
Oxer Eiendom
v/Axel Bryde
Anniken Haug

Bruker/leietaker:
Kloden teater
v/Ådne Sekkelsten
Kjell Moberg
Gunnar Thon Lossius
Knut Sandvik (RI)

Prosjekteringsgruppe:
ARK: Transborder Studio AS
v/Espen Røyseland
Øystein Rø
Karen Jøssang
Peter Brekke Skråvik
Oline Haagemann Greve

RIB: Bollinger + Grohmann
v/Matthias Stracke

RIAku: Brekke og Strand Akustikk
v/Magne Skålevik

RIByFy: Rambøll
v/Bjørnar Heiskel

RIBr: NCO
v/Andreas Nielsen

Elektro: ATOM Elektro
v/Oddgeir Johansen

Ventilasjon: Bryn Byggklima
v/Arne Kobbeltvedt
Umar Farooc

RIVent: Proklima Consulting
v/John Harald Ebbesen

Rørlegger: Østfold Rør
v/Rune Mjånes

RIVrør: WSP
v/David Walaas Krogh

PU: Seltor
v/Thomas Willumstad

PRL: Seltor
v/Halvor Mårdalen

TRANS BORDER STUDIO

Transborder Studio er et Oslo-basert kontor som jobber med prosjekter innen arkitektur og urbanisme, med særlig fokus på by og bolig, arbeid og kultur. Transborder jobber i alle skalaer, fra små til store urbane prosjekter, ofte med en unik blanding av program, kontekst og historie.

OXER EIENDOM

Bunnsolide røtter og nyskapende, bærekraftige løsninger er Oxer Eiendoms viktigste varemerke. Det startet i 1945 med selskapet Ole K. Karlsen, og i dag er de en av landets største aktører innen utleie, forvaltning og utvikling av fast eiendom. De eier og forvalter ca. 160 000 m² eiendom i området fra Økern i Oslo, via Asker til Drammen, Ytre Enebakk, Horten og Stokke, i tillegg til ca. 310 000 m² bolig og næring for utvikling. Selskapet eies av Ellen K. Raaholt med familie.

KLODEN.NO

Kloden teater
Kabelgata 19
0581 Oslo
Norway
post@kloden.no

Bakside omslag:
Forestilling: **Blikk**
Mine Nilay Yalcin
Foto: Maren Moen

Design og illustrasjoner:
Transborder Studio

Design/ferdigjøring:
Halvor Bodin

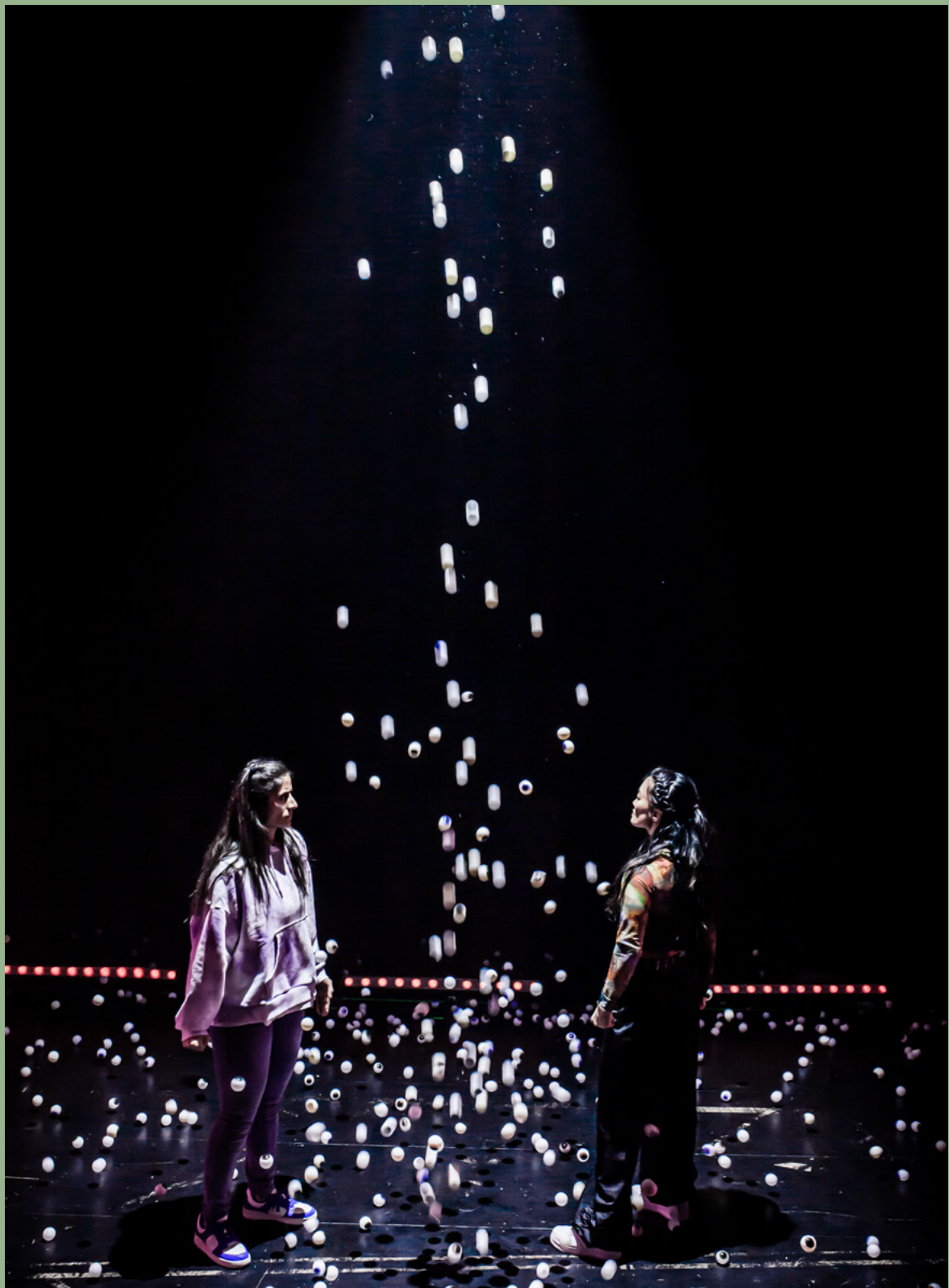
Trykk:
TS Trykk AS

Papir:
MultiOffset 120 g/m²
MultiArt Silk 300 g/m²

©Kloden teater 2024

KLODEN
TEATER

TRANS
BOARDER
STUDIO

XOXER
EIENDOM